

Годишњи извештај о спровођењу акционог плана за 2023. годину за:

Институција надлежна за координацију и извештавање:

Документ јавне политике за који је акциони план утврђен:

Општи циљ 1: Изједначавање могућности особа са инвалидитетом у уживању свих грађанских, политичких обезбеђивања независности, слободе избора и пуне и ефективне партиципације у свим областима друштва

Предлагач документа: МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА

Назив показатеља	Почетна вредност и година
Учешће особа са инвалидитетом у друштву (%)	0 (2021)

Посебан циљ 1.1: Повећана друштвена инклузија особа са инвалидитетом

Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА

Назив показатеља	Почетна вредност и година
Број објеката у јавној употреби који су приступачни за особе са инвалидитетом увећан за 10% на годишњем нивоу (Број)	0 (2021)
Број подржаних програма који се односе на унапређење друштвене укључености особа са инвалидитетом увећаних за 20% на годишњем нивоу (%)	0 (2021)
Ниво свести јавности о плојају особа са инвалидитетом (%)	0 (2021)

Мера 1.1.1: Обезбеђивање пуне приступачности објеката, јавних површина, информација, услуга и производа

Носилац: МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година
Планирање, пројектовање, изградња и доградња свих нових објеката, као и реконструкција и адаптација свих постојећих објеката врши се у складу са техничким стандардима приступачности (Број)	0 (2021)
Број мера изречених у поступку инспекцијског надзора због непоштовања техничких стандарда приступачности у изградњи објеката и простора (Број)	0 (2020)

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)
-----------	-----------------	---------	--------	---------------------------

<p>1.1.1.1: Доследно спровођење прописа у пракси, уз појачавање инспекцијског надзора, сталне обуке и системско укључивање питања приступа тако да се програми, планови и пројекти обавезно развијају са уграђеном компонентом приступачности, у складу са принципом „Универзални дизајн“, уз унапређивање и што веће коришћење асистивних технологија</p>	<p>4. квартал 2024.</p>	<p>МГСИ</p>	<p>у току</p>	<p>1%</p>
<p>1.1.1.2: Креирање и спровођење оперативног плана за приступачност</p>	<p>4. квартал 2023. -> 4. квартал 2024.</p>	<p>МГСИ</p>	<p>није започето</p>	<p>-</p>
<p>1.1.1.3: Формирање фонда у надлежности МГСИ за спровођење локалних акционих планова за приступачност (отворен конкурс преко целе године) (веза са 1.1.4.4.)</p>	<p>2. квартал 2023. -> 4. квартал 2024.</p>	<p>МГСИ</p>		<p>-</p>
<p>1.1.1.4: Подстицање употребе ИКТ у обезбеђивању приступачних информација, образовања, запошљавања и јавних услуга кроз поступке јавних набавки и афирмативне акције.</p>	<p>4. квартал 2024.</p>	<p>МИТ</p>	<p>у току</p>	<p>-</p>

1.1.1.5: Наставак подршке пројектима производње и емитовања медијских садржаја приступачних за ОСИ.	4. квартал 2024.	МИТ		100%
1.1.1.6: Анализа правног оквира и прописа у којима је регулисана приступачност информацијама и комуникација у правцу сагледавања начина за уређивање обавезности обезбеђивања комуникационе и информационе приступачности и доступности информација на српском знаковном језику, Брајевом писму, у аудио формату и писаном српском језику у свим областима јавног и друштвеног живот	2. квартал 2023.	МИТ	завршено	100%

Мера 1.1.2: Укључивање особа са инвалидитетом у политички, јавни, културни, образовни и спортски живо
Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА

Назив показатеља	Почетна вредност и година
Број приступачних изборних места и гласачког материјала за особе са инвалидитетом (%)	0 (2021)

Број особа са инвалидитетом на јавним функцијама на републичком, покрајинском и локалном нивоу (%)	0 (2021)
Број и врста приступачних културних, спортских и других садржаја (%)	0 (2021)

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)
1.1.2.1: Повећање укључености у политички и јавни живот заједнице, путем обезбеђења приступачних избора-гласачких места и изборног материјала.	4. квартал 2024.	РИК	у току	-

<p>1.1.2.2: Обезбеђење приступачности спортских, рекреативних, културних, омладинских и сл. објеката, путем подршке пројеката којима се обезбеђује приступачност улаза, тоалета, лифтова и сл. спортских, културних и др. објеката и инсталирање визуелне, светлосне и звучне сигнализације на спортским, рекреативним, објектима у култури и другим сличним објектима, што укључује елементе обезбеђења приступачности информација и комуникација.</p>	<p>4. квартал 2024.</p>	<p>МС</p>	<p>у току</p>	<p>56%</p>
<p>1.1.2.3: Формирање фонда у надлежности МС и МИТ за спровођење локалних акционих планова за приступачност у делу приступачности улаза, тоалета, лифтова и сл. спортских, културних и др. објеката и инсталирање визуелне, светлосне и звучне сигнализације на спортским, рекреативним, објектима у култури и другим сличним објектима (отворен конкурс преко целе године) (веза са 1.1.1.2)</p>	<p>3. квартал 2023.</p>	<p>МС</p>	<p>није започето</p>	<p>-</p>

<p>1.1.2.4: Постављање опреме на путевима и саобраћајницама којима се обезбеђује несметано кретање ОСИ</p>	<p>4. квартал 2024.</p>	<p>Одабрне ЈЛС</p>	<p>у току</p>	<p>-</p>
<p>1.1.2.5: Увођење приступачних средстава јавног превоза у друмском и железничком, ваздушном и речном саобраћају и приступачних станица, путем израде плана адаптације аутобуских и железничких станица и набавке приступачних средстава јавног превоза, извођењем адаптација аутобуских и железничких станица, укључујући светлосне и аудио информације, постепеним увођењем приступачног превоза, као и уједначавањем услова о бесплатном и бенефицираном превозу за особе са инвалидитетом у јединицама локалне самоуправе.</p>	<p>4. квартал 2024.</p>	<p>МГСИ</p>	<p>у току</p>	<p>-</p>

**Мера 1.1.3: Побољшање квалитета живота особа са инвалидитетом и усвајање програма деинституционали
самостални живот у заједници**

Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА

Назив показатеља	Почетна вредност и година
Број услуга подршке за самостални живот у заједници и живот у породици (Број)	0 (2020)
Број особа са инвалидитетом којима је обезбеђено приступачно социјално становање (Број)	0 (2020)

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)
1.1.3.1: Континуирано прикупљање података о броју и структури ОСИ које користе услуге у заједници и оних које живе у резиденцијалним установама, праћење услова њиховог живота уз пружање подршке развоју услуга у заједници и информисање јавности о положају тих особа.	4. квартал 2024.	МРЗБСП	у току	-

1.1.3.2: Развој хабилитацијских и рехабилитацијских услуга и креирање специфичних мера подршке	4. квартал 2024.	МРЗБСП	у току	-
--	------------------	--------	--------	---

<p>1.1.3.3: Развој и унапређење услуга за самосталан живот ОСИ у систему социјалне заштите доступна свим особама са инвалидитетом у складу са процењеним потребама.</p>	<p>4. квартал 2024.</p>	<p>МРЗБСП</p>	<p>у току</p>	<p>-</p>
<p>1.1.3.4: Подстицање развоја плурализма пружалаца услуга социјалне заштите укључивањем ОЦД и других пружалаца услуга намењених ОСИ (путем конкурса за оснаживање ОЦД за лиценцирање и пружање услуга)</p>	<p>4. квартал 2024.</p>	<p>МРЗБСП</p>	<p>у току</p>	<p>-</p>
<p>1.1.3.5: Подстицање деинституционализације и трансформације установа социјалне заштите</p>	<p>4. квартал 2024.</p>	<p>МРЗБСП</p>		<p>-</p>

1.1.3.6: Обнављање попушта за поједине услуге, права на инвалидску паркинг карту, попушта за струју - унапредити систем, умрежити установе и правилнике на основу којих се попусти остварују.	4. квартал 2024.	МРЗБСП	у току	-
---	------------------	--------	--------	---

Мера 1.1.4: Јачање партнерства са организацијама особа са инвалидитетом у свим областима и на свим нивоима
Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА

Назив показатеља	Почетна вредност и година
Број тела на локалном, покрајинском и националном нивоу у која су укључени представници организација особа са инвалидитетом (%)	0 (2021)
Број стратешких докумената на локалном, покрајинском и националном нивоу у чије планирање, израду и/или евалуацију су укључени представници организација особа са инвалидитетом (%)	0 (2021)
Успостављена јединствена база података о удружењима особа са инвалидитетом и броју њихових чланова, која се континуирано ажурира (0-не, 1-делимично, 2-да)	0 (2021)
Унапређен положај ОСИ на националном и локалном нивоу и ојачани капацитети удружења ОСИ (Број)	0 (2021)

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)
-----------	-----------------	---------	--------	---------------------------

1.1.4.1: Едуковање и јачање капацитета ОЦД, а посебно организација ОСИ, које заговарају унапређење положаја ОСИ	4. квартал 2024.	МРЗБСП	у току	95%
---	------------------	--------	--------	-----

<p>1.1.4.2: Реализација пројектног начина финансирања програма од јавног интереса које спроводе удружења ОСИ у различитим областима (култура, информисање, социјална заштита...), на свим нивоима (веза са 1.1.1.3. и 1.1.2.3),</p>	<p>4. квартал 2024.</p>	<p>МРЗБСП</p>	<p>у току</p>	<p>95%</p>
<p>1.1.4.3: Јачање капацитета Савета за ОСИ ради његовог укључивања у креирање и праћење политика везаних за унапређење положаја ОСИ, тако да Савет за ОСИ разматра питања друштвеног и економског положаја ОСИ и покреће иницијативе за унапређење њиховог положаја, што обухвата и веће укључивање представника удружења ОСИ у рад овог Савета и представника организација цивилног друштва које се баве унапређењем права особа са инвалидитетом</p>	<p>4. квартал 2024.</p>	<p>МРЗБСП</p>	<p>у току</p>	<p>-</p>

<p>1.1.4.4: Развој система адекватне мултидисциплинарне подршке ОСИ у ЈЛС формирањем савета за ОСИ на локалном нивоу или сагледавањем проблема ОСИ у оквиру постојећих тела на локалном нивоу, ради сачињавања планова за укључивање ОСИ и њихових удружења у живот локалне заједнице, уз укључивање ОСИ у израду планова и рад тела на локалном нивоу и представника локалних организација цивилног друштва које се баве унапређењем права особа са инвалидитетом</p>	4. квартал 2024.	МРЗБСП	у току	-
--	------------------	--------	--------	---

Мера 1.1.5: Подизање степена информисаности јавности о правима особа са инвалидитетом и баријерама људских права

Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА

Назив показатеља	Почетна вредност и година
Број и врста манифестација подржаних средствима из јавних прихода које промовишу самостални живот особа са инвалидитетом, на свим нивоима (Број)	0 (2021)
Број приступачних интернет презентација органа јавне власти и независних тела на којима се промовише концепт инвалидитета заснован на људским правима и недискриминацији (Број)	0 (2021)

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)
1.1.5.1: Подршка пројектима информисања јавности о ОСИ уопште и у резиденцијалним установама и пројектима производње приступачних медијских садржаја (веза акт. 1.1.1.7.)	4. квартал 2024.	МРЗБСП	у току	1%

1.1.5.2: Одржавање трибина, круглих столова и едукација о ОСИ, њиховим правима и различитим потребама за подршком	4. квартал 2024.	МРЗБСП	у току	95%
1.1.5.3: Организовање семинара и обука за стручне раднике у различитим областима за сензибилизацију за рад са ОСИ.	4. квартал 2024.	МРЗБСП	у току	-

1.1.5.4: Промовисање примера добре праксе у пружању подршке инклузији ОСИ у друштвене токове.	4. квартал 2024.	МРЗБСП	у току	1%
---	------------------	--------	--------	----

Посебан циљ 1.2: Обезбеђено уживање права особа са инвалидитетом на пословну способност и породич

Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА

Назив показатеља	Почетна вредност и година
Укинута могућност потпуног лишења пословне способности и продужења родитељског права на основу инвалидитета (%)	0 (2021)
Успостављени механизми и услуге који омогућавају уживање пословне способности за особе са инвалидитетом (%)	0 (2021)
Унапређена заштита особа са инвалидитетом, посебно жена са инвалидитетом од насиља и злостављања у породичном и институционалном окружењу (%)	0 (2021)

Мера 1.2.1: Реформа законског оквира у области пословне способности која обезбеђује да особе са инвалидитетом који замењује старатељску заштиту

Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА

Назив показатеља	Почетна вредност и година
Број особа којима је враћена пословна способност или проширен обим пословне способности (Број)	0 (2021)
Број особа према којима је укинута продужено родитељско право (Број)	0 (2021)

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)
-----------	-----------------	---------	--------	---------------------------

1.2.1.1: Усаглашавање прописа о пословној способности и старатељству са Конвенцијом УН о правима ОСИ	3. квартал 2023. -> 4. квартал 2024.	МБПД	у току	-
1.2.1.2: Развијање модела подршке у одлучивању за ОСИ, са посебним акцентом на особе које се тренутно налазе под старатељством	3. квартал 2023. -> 4. квартал 2024.	МБПД		-
1.2.1.3: Развијање и реализација програма обуке за подршку у одлучивању ОСИ	1. квартал 2024.	МБПД	у току	-

**Мера 1.2.2: Унапређење услова за заснивање брачне/ванбрачне заједнице и подршка родитељству особа с
Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА**

Назив показатеља	Почетна вредност и година
Број развијених и примењених модела одлучивања уз подршку (Број)	0 (2021)
Број особа са инвалидитетом којима је пружена подршка у вези са родитељством (Број)	0 (2021)

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)

1.2.2.1: Развијање модела подршке у вези са родитељством	4. квартал 2024.	МБПД	у току	-
1.2.2.2: Развијање и реализација програма обуке стручњака за примену модела подршке у вези са родитељством	4. квартал 2024.	МБПД	у току	-

Мера 1.2.3: Унапређење превенције и заштите од дискриминације особа са инвалидитетом
Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА

Назив показатеља	Почетна вредност и година
Број обука и учесника обука о правима особа са инвалидитетом за запослене у државним органима и јавним службама у образовним, социјалним и здравственим установама и установама које делују у области рада и запошљавања (Број)	0 (2021)
Број обука и учесника обука о правима особа са инвалидитетом за носиоце правосудних функција и административно-техничког особља у правосудним органима и полазнике почетне обуке Правосудне академије (Број)	0 (2021)

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)
-----------	-----------------	---------	--------	---------------------------

<p>1.2.3.1: Редовно праћење и усаглашавање прописа којима се уређује положај, врста и обим права ОСИ у правцу изједначавања могућности у свим областима, укључујући и сагледавање неуједначености терминологије у смислу коришћења израза хендикепиране, особе са посебним потребама и сл. и усаглашавање терминологије у прописима; као и отклањање свих облика дискриминације утврђених Општим коментаром у вези са чланом 5. Конвенције о правима ОСИ.</p>	<p>4. квартал 2024.</p>	<p>МРЗБСП</p>	<p>у току</p>	<p>-</p>
<p>1.2.3.2: Усаглашавање Закона о забрани дискриминације са Конвенцијом о правима ОСИ.</p>	<p>4. квартал 2023.</p>	<p>МЉМПДД</p>	<p>завршено</p>	<p>100%</p>
<p>1.2.3.3: Усаглашавање Закона о спречавању дискриминације ОСИ са Конвенцијом о правима ОСИ и правним тековинама ЕУ</p>	<p>1. квартал 2024.</p>	<p>МРЗБСП</p>	<p>завршено</p>	<p>-</p>

1.2.3.4: Уграђивање антидискриминационих мера у политике, стратешка документа и акционе планове,	4. квартал 2024.	МРЗБСП	у току	-
1.2.3.5: Стручно усавршавање запослених у правосуђу, државним органима и ЈЛС, здравству, образовању и др. из области борбе против дискриминације	4. квартал 2024.	НАЈУ	у току	133%

1.2.3.6: Подизање нивоа свести друштва о значају забране дискриминације и механизма заштите	4. квартал 2024.	МРЗБСП	у току	1%
---	------------------	--------	--------	----

Мера 1.2.4: Унапређење услова за остваривање права на приступ правди и правично суђење особа са инвалидитетом
Носилац: МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година
Број правосудних органа који су су учињени приступачним (Број)	0 (2021)

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)
1.2.4.1: Сагледавање препрека и предузимање мера за њихово превазилажење ради додатног осигурања равноправног приступа правди за ОСИ	4. квартал 2024.	МПРАВДЕ	у току	-

1.2.4.2: Обезбеђивање услова за остваривање физичке и информационе приступачности правосудних органа и прилагођавање услова у заводима за извршење кривичних санкција потребама ОСИ.	4. квартал 2024.	МПРАВДЕ	у току	79%
1.2.4.3: Упознавање стручних и других радника у правосуђу о правима и потребама ОСИ	4. квартал 2024.	ПА	у току	-

Мера 1.2.5: Унапређење превенције и заштите особа са инвалидитетом од насиља и злостављања, посебно Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА

Назив показатеља	Почетна вредност и година
сачињени и дистрибуирани протоколи о спречавању насиља, злостављања и експлоатације приступачни особама са инвалидитетом (на Брајевом писму за српски језик, апликације за СМС поруке и сл), нарочито у установама социјалне заштите и здравствене заштите; ((1- да, 0 - не))	0 (2021)
број обука за групе за координацију и сарадњу и број учесника обука о специфичностима насиља којем су изложене особе са инвалидитетом, посебно жене са инвалидитетом (Број)	0 (2021)

Медицинске мере се спроводе уз претходни пристанак информисане особе са инвалидитетом, укључујући жене са интелектуалним инвалидитетом у институцијама (0 - не, 1- да)

0 (2021)

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)
1.2.5.1: Обезбеђене приступачне службе хитних интервенција и помоћи у ванредним ситуацијама.	4. квартал 2024.	МРЗБСП	у току	-
1.2.5.2: Сачињавање протокола о ванредним ситуацијама, спречавању насиља, злостављања и експлоатације приступачни за ОСИ (на Брајевом писму, српском језику, апликације за СМС поруке, информације у формату лаког за разумевање и сл), нарочито у установама социјалне заштите и здравствене заштите).	3. квартал 2023. -> 4. квартал 2024.	МРЗБСП	није започето	-

1.2.5.3: Реализација обука за групе за координацију и сарадњу о специфичностима насиља којем су изложене ОСИ, посебно жене са инвалидитетом	4. квартал 2024.	МРЗБСП	у току	-
---	------------------	--------	--------	---

Посебан циљ 1.3: Системско увођење перспективе инвалидитета у доношење, спровођење и праћење јавних политика
Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА

Назив показатеља	Почетна вредност и година
Сагледани ефекати свих јавних политика на положај особа са инвалидитетом у областима запошљавања, образовања и обуке, социјалне и здравствене заштите ((1- да, 0 - не))	
У свим документима за спровођење и праћење јавних политика уведена перспектива инвалидитета (%)	0 (2021)

Мера 1.3.1: Развој методологије за вредновање учинка јавних политика, програма и планова на положај особа са инвалидитетом
Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА

Назив показатеља	Почетна вредност и година
Број докумената секторских и међусекторских јавних политика, програма, планова и прописа на националном нивоу у којима је извршена ex ante и ex post анализа ефеката и учинка на положај особа са инвалидитетом (Број)	0 (2021)
Број докумената секторских и међусекторских јавних политика, програма, планова и прописа на нивоу аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе у којима је извршена ex ante и ex post анализа ефеката и учинка на положај особа са инвалидитетом (Број)	0 (2021)

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)
1.3.1.1: Изградња националног независног механизма за праћење спровођења Конвенције УН о правима ОСИ при ЗГ, у складу са чланом 33. Конвенције	4. квартал 2024.	ЗГ	у току	-
1.3.1.2: Формирање тела за развој методологије за вредновање учинка јавних политика, програма и планова на положај ОСИ	2. квартал 2024.	МРЗБСП	у току	-

Мера 1.3.2: Реализација мера активне политике запошљавања особа са инвалидитетом на отвореном тржишту
Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА

Назив показатеља	Почетна вредност и година
Број запослених особа са инвалидитетом, који су претходно били укључени у мере активне политике запошљавања (имају запослење у периоду од 180 дана по изласку из мере), увећан за 5% на годишњем нивоу (%)	3.284 (2019)
Број послодаваца који своју законску обавезу извршавају запошљавањем особа са инвалидитетом (Број)	9.134 (2019)
Број запослених особа са инвалидитетом у органима државне управе и локалне самоуправе (Број)	0 (2021)

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)
1.3.2.1: Подстицање запошљавања ОСИ кроз укључивање у мере активне политике запошљавања	4. квартал 2024.	НСЗ	у току	4%

1.3.2.2: Промоција примера добре праксе у запошљавању ОСИ и мера активне политике запошљавања ОСИ	4. квартал 2024.	МРЗБСП	у току	7%
1.3.2.3: Спровођење поступка оснивања предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање ОСИ и поступка издавања одобрења другим носиоцима послова професионалне рехабилитације за спровођење мера и активности професионалне рехабилитације ОСИ	4. квартал 2024.	МРЗБСП	у току	-

<p>1.3.2.4: Обезбеђивање континуиране подршке предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање ОСИ исплатом субвенција зарада запосленим ОСИ и средстава за побољшање услова рада, унапређење производних програма, увођење стандарда, побољшање квалитета производа и пружених услуга, прилагођавање радних места или у друге сврхе путем јавних позива.</p>	4. квартал 2024.	МРЗБСП	у току	100%
<p>1.3.2.5: Изменити начин процене радне способности у складу са чл. 27. Конвенције УН о правима особа са инвалидитетом, и Општим коментаром бр. 8 Комитета за права особа са инвалидитетом.</p>	3. квартал 2024.	МРЗБСП	у току	-

Мера 1.3.3: Развијени и примењени модели социјалног предузетништва и други модели социјалног запошљавања

Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА

Назив показатеља	Почетна вредност и година
Број особа са инвалидитетом укључених у опште и прилагођене програме додатног образовања и обука у односу на потребе на тржишту рада (Број)	501 (2019)
Број особа са инвалидитетом којима су пружене услуге каријерног вођења и саветовања (Број)	1.164 (2019)
Број решења о дозволама за оснивање предузећа за проф. рех. и запошљавање ОСИ и спровођење мера проф. рех. за ОСИ (Број)	0 (2019)

Број предузећа којима је обезбеђена финансијска подршка / број ОСИ обухваћен мерама (Број)	0 (2019)
Број регистрованих субјеката социјалног предузетништва (Број)	0 (2022)

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)
1.3.3.1: Даље унапређивање правног оквира за област социјалног предузетништва ОСИ	4. квартал 2024.	МРЗБСП	у току	-
1.3.3.2: Промоција развоја социјалног предузетништва ОСИ и додатна подршка и менторинг	4. квартал 2024.	МРЗБСП	у току	-
1.3.3.3: Обезбеђивање веће доступности информација о могућностима каријерног развоја ОСИ и упознавање ОСИ са услугама каријерног вођења и саветовања	4. квартал 2024.	НСЗ	у току	-

Мера 1.3.4: Обезбеђење адекватне додатне подршке из система образовања, здравља и социјалне заштите
Носилац: МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година
------------------	---------------------------

Однос броја ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом који похађају редовне школе и броја ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом који похађају школе за ученике са сметњама у развоју по нивоима образовања (Број)	0 (2021)
Процент реализованих мера подршке од укупног броја препоручених мера од стране ИРК (%)	0 (2021)
Процент ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом који настављају школовање на следећем нивоу образовања (након основног и након средњег образовања) (%)	0 (2021)

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)
1.3.4.1: Обезбеђивање прилагођених уџбеника и других наставних средстава, као и употребе асистивних технологија у складу са стручном проценом и реалном потребом;	4. квартал 2024.	МПРО	у току	92%

1.3.4.2: Обезбеђивање разумних организационих прилагођавања у установама образовања и васпитања у складу са потребама	4. квартал 2024.	МПРО	у току	-
1.3.4.3: Креирање одговарајућих ваннаставних активности у складу са потребама и могућностима ОСИ и укључивање деце и ученика са инвалидитетом у ваннаставне активности	4. квартал 2024.	МПРО	у току	592%
1.3.4.4: Уједначавање индикатора праћења стања у инклузивном образовању са међународним индикаторима и међу ресорима и успостављање система мониторинга и евалуације постигнутих резултата у инклузивном образовању	4. квартал 2024.	МПРО	у току	-

1.3.4.5: Интензивирање услуга додатне подршке ученицима са сметњама у развоју и са инвалидитетом, посебно на локалном нивоу	4. квартал 2024.	МПРО	у току	2,469%
---	------------------	------	--------	--------

Мера 1.3.5: Јачање компетенција стручњака, подизање свести јавности и стално праћење стања	
Носилац: МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА	
Назив показатеља	Почетна вредност и година
Број одржаних обука за запослене у образовању о правима деце са сметњама у развоју и са инвалидитетом и обука о инклузији деце и ученика са сметњама у развоју (Број)	0 (2021)
Број учесника обука о правима деце са сметњама у развоју и са инвалидитетом и учесника обуке о инклузији децеи ученика са сметњама у развоју (Број)	0 (2021)

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)
-----------	-----------------	---------	--------	---------------------------

1.3.5.1: Обука наставника и других стручњака у реализацији инклузивног образовног процеса	4. квартал 2024.	МПРО	у току	98%
1.3.5.2: Укључивање тема инклузивног образовања у иницијално образовање наставника кроз интегрисање ове теме у курикулуме наставничких факултета.	4. квартал 2024.	МПРО	у току	-

1.3.5.3: Упознавање јавности о инклузивном образовању и повећање нивоа свести родитеља и деце о правима деце са инвалидитетом и мерама за укључивање у процес инклузивног образовања.	4. квартал 2024.	МПРО	у току	-
---	------------------	------	--------	---

**Мера 1.3.6: Побољшање доступности и квалитета здравствене заштите и успостављање новог законског ок
Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА**

Назив показатеља	Почетна вредност и година
Измене прописа којима је регулисано лечење особа са менталним сметњама у психијатријским установама ((1- да, 0 - не))	0 (2021)
Број центара за заштиту менталног здравља у заједници (Број)	0 (2021)

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)
1.3.6.1: Сагледавање и измена прописа о заштити лица са менталним сметњама, о правима пацијената и др. у складу са одредбама Конвенције о правима ОСИ.	3. квартал 2023. -> 3. квартал 2024.	МЗ	у току	-

1.3.6.2: Креирање/ажурирање базе података о деци са ретким болестима и инвалидитетом, ради остваривања различитих права,	4. квартал 2024.	МЗ	у току	-
1.3.6.3: Забрана принудних медицинских интервенција и предузимања принудних мера у установама здравствене и социјалне заштите без сагласности лица	4. квартал 2024.	МЗ	у току	-

1.3.6.4: Развој услуга за очување менталног здравља за ОСИ – спровођење развоја заштите менталног здравља: обезбеђење сарадње између психијатријских и установа социјалне заштите, као и организација ОСИ, оснивање саветовалишта и центара за заштиту менталног здравља у локалним срединама	4. квартал 2024.	МЗ	у току	-
1.3.6.5: Развијање информационог система за регистровање и праћење менталних поремећаја.	1. квартал 2024.	МЗ	у току	-
1.3.6.6: Сагледавање и измена прописа којима је регулисан приступ терапији и рехабилитацији ОСИ као и приступ медицинско-техничким помагалима, а посебно Правилника о медицинско-техничким помагалима која се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања и Правилника о медицинској рехабилитацији у стационарним здравственим установама специјализованим за рехабилитацију - према иницијативама	4. квартал 2024.	МЗ	у току	-
1.3.6.7: Омогућавање веће приступачности и доступности услуга заштите сексуалног и репродуктивног здравља девојчицама, девојкама и женама са инвалидитетом	4. квартал 2024.	МЗ	у току	-

Мера 1.3.7: Унапређење компетенција медицинског особља за пружање квалитетне здравствене заштите и

Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

Назив показатеља	Почетна вредност и година
Број обука за унапређење компетенција медицинског особља за пружање квалитетне здравствене заштите и неге особама са инвалидитетом (Број)	0 (2021)
Број учесника обука за унапређење компетенција медицинског особља за пружање квалитетне здравствене заштите и неге особама са инвалидитетом (Број)	0 (2021)

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)
1.3.7.1: Креирање мултидисциплинарних обука у вези начина приступа, збрињавања и пружања здравствених услуга за ОСИ и реализација осмишљених обука, континуирано по годинама	4. квартал 2024.	МЗ	у току	-
1.3.7.2: Подизање нивоа компетентности медицинског особља за приступ и процену потреба деце са инвалидитетом и њихових породица	4. квартал 2024.	МЗ	у току	-
1.3.7.3: Упућивање одговарајућег броја медицинског особља на обуке за учење знаковног језика, као и на обуке о основама комуникације са глувим особама и остваривање сарадње са тумачима за знаковни језик	4. квартал 2024.	МЗ	у току	-

Акциони план за спровођење Стратегије унапређења положаја особа са инвалидитетом за период од 2020. до 2024. године

МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА

Стратегија унапређења положаја особа са инвалидитетом у Републици Србији за период од 2020. до 2024. године

с, економских, социјалних и културних права, уз пуно поштовање њиховог достојанства и индивидуалне вредности њиховог живота, укључујући и живот у заједници

Циљана вредност у 2023.	Остварена вредност у 2023.	Напомена
-	-	

Циљана вредност у 2023.	Остварена вредност у 2023.	Напомена
-	-	
-	-	
-	-	

да особама са инвалидитетом

Циљана вредност у 2023.	Остварена вредност у 2023.	Напомена
-	44	
-	0	Није било изречених мера у поступку инспекцијског поштовања техничких стандарда приступачно

Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући
----------------------	---------------------------------------	--------

<p>МГСИ: Кроз ИПА 2016 пројекат „Унапређење приступачности за ОСИ” планирано је спровођење следећих уговора: -Лот 1 - 1.453.045,07 € (ЕУ све), 14 јавних објеката у 9 ЈЛС; -Лот 2 - 1.331.138,94 € (ЕУ све), 7 јавних објеката у Новом Саду; -надзор - 298.245,00 € (ЕУ све) -техничка помоћ - 500.000 € (ЕУ све).</p> <p>Пројекат је почео у 2020. години и у току је. Радови на Лоту 1 (14 јавних објеката у 9 општина/градава) су отпочели у јулу 2020. године и завршени су у четвртом кварталу 2023. године. Примопредаја радова је завршена, а преостало је да се иста потпише за још два јавна објекта. Радови на Лоту 2 (јавни објекти у Н. Саду) су отпочели у јуну 2020. године и завршени у марту 2022. године. Извршена је примопредаја изведених радова.</p> <p>Кроз ИПА 2020 - пројекат „Реконструкција и адаптација јавних објеката широм Србије” – Радови и надзор, планирана је реконструкција и адаптација 19 јавних објеката у различитим ЈЛС у циљу унапређења приступачности за ОСИ. ЕУ обезбеђује целокупна финансијска средства. Припрема тендерске документације за оба уговора је завршена. У току су евалуациони поступци за избор потенцијалног извођача и стручни надзор.</p> <p>НАЈУ: припрема и спроводи Општи програм обуке запослених у јединицама локалне самоуправе, чији саставни део чини Секторски програм континуираног стручног усавршавања, а који припрема и развија Савет за стручно усавршавање запослених у јединицама локалне самоуправе, у сарадњи са НАЈУ, а спроводи га ЈЛС, која може одлучити да га спроведе самостално или да његово спровођење повери НАЈУ или другом спроводиоцу обука. .</p>		
.	Носилац активности (МГСИ) није указао на разлоге за одступање од плана и предузете мере.	Приступити оперативнс приступачн
.	Носилац активности (МГСИ) није указао на разлоге за одступање од плана и предузете мере.	Предузети формирањ локалних А
<p>МИТ: У периоду од 2018. до 2023. године, кроз пројекат Повезане школе, уведен је брз, поуздан и безбедан интернет - преко академске АМРЕС мреже, у 1.843 објекта основних и средњих школа у РС. Изграђена је и бежична локална рачунарска мрежа, чиме је приступ интернету омогућен у свакој наставној просторији. Од тога, готово 1.000 има ultra-fast оптичку интернет везу брзине веће од 300 Мбпс.</p> <p>Преко академске мреже АМРЕС уведен је брзи, поуздан и безбедан интернет у додатних 1.963 мањих истурених објекта основних и средњих школа у РС.</p> <p>Тако је покривено више од 3.800 школских објеката основних и средњих школа, са 35.000 наставних просторија у којима се школује више од 730.000 ђака и ради преко 100.000 наставника и професора. .</p>		

МИТ: 13. марта 2023. године расписан је Конкурс за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја намењених ОСИ, на основу су распоређена средства за реализацију 35 пројеката.

Министарство је расписало још 8 конкурса у области јавног информисања на којима је подржана реализација 7 пројеката чији ће медијски садржаји бити прилагођен слепим и слабовидим, односно глувим и наглувим лицима.

Такође, подржана су 2 пројекта чија је сврха јачање капацитета медија за производњу садржаја приступачних ОСИ.

ЈЛС: свим ЈЛС у РС (145 општина и 29 градова са Градом Београдом) достављен је упитник којим су затражене информације да ли је на нивоу ЈЛС постоје медијски садржаји на Српском знаковном језику, Брајевом писму или у аудио формату.

На упитник је одговоре доставило укупно 93 ЈЛС, од чега је 5 ЈЛС доставило информацију да постоје медијски садржаји приступачни за ОСИ, углавном је реч о преводу прилога на локалним телевизијама или позоришних представа на гестовни говор.

Град Кикинда је путем Конкурса за суфинансирање пројеката медијских садржаја из области јавног информисања у 2023. години, финансирала 12 садржаја у аудио формату и писаном српском језику.

МИТ: Остваривање права на информисање ОСИ регулисано је чланом 12. Закона о јавном информисању и медијима: „У циљу заштите интереса ОСИ и обезбеђивања њиховог равноправног уживања права на слободу мишљења и изражавања, РС,АП односно ЈЛС, предузима мере којима им се омогућава да несметано примају информације намењене јавности, у примереном облику и применом одговарајуће технологије, и обезбеђује део средстава или других услова за рад медија који објављују информације на знаковном језику или Брајевом писму или на други начин омогућавају тим лицима да несметано остварују права у јавном информисању”.

т у заједници

Циљана вредност у 2023.	Остварена вредност у 2023.	Напомена
-	44,98	На нивоу узорка од 93 ЈЛС које су доставиле под укупно 4463 бирачка места приступачно је њих 1 Поједине ЈЛС навеле су број бирачких места за потпуности приступачна, уз напомену да има и б недостаји поједини елементи приступачности (н два случаја наводи се да у ЈЛС постоје приступа да о томе нема прецизне евиденције, због чега с њихов број. Податак да немају ни једно приступе је 13 ЈЛС

-	12,9	На нивоу узорка од 93 ЈЛС које су доставиле под функцијама у 12 ЈЛС (12,90%) постављено је укупно 81 ЈЛС (87,9%) није било ОСИ на јавним функцијама за републички и покрајински ниво
-	65,57	Од 122 ЈЛС за које је достављен податак, њих 81 је приступачне објекте у области културе, спорта док је 42 ЈЛС исказало да нема приступачних објеката или није дало податак. Истраживања Завода за проучавање културног наслеђа Србије: галерија програмски је недоступно, је недоступно; установа није комуникационо приступачно -78,4% позоришта доступно особама са тешким инвалидитетом -54,9% ; позориште има обезбеђена места за особе са инвалидитетом -9,8% биоскопа има посебне пројекције и опрему за особе са инвалидитетом М. спортски центри на свим спортским објектима

Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући
<p>РИК: је за изборе одржане 17.12.2023. године уложила напоре да се обезбеде адекватне просторије за бирачка места, како би се, омогућиле несметан приступ за ОСИ. Комисија је контактирала градске и општинске управе на којима је уочен већи број бирача, на бирачким местима, препоручивши им да размотре могућност за повећање броја бирачких места, као и да предложе просторије за гласање веће површине у односу на оне које су коришћене при ранијим изборима. На изборима је примећено незнатно повећање броја бирачких места (8273 у односу на 8168 колико је било на изборима од 03.04.2022. год.) Већина општинских/градских управа је доставила извештај са подацима о приступачности бирачких места, које је Комисија објединила, али не поседује збирне статистичке податке по категоријама које су утврђене у извештају. Посебне мере су предузете на едукацији бирача, па је у том циљу припремљен посебан Водич за бираче који су ОСИ.</p> <p>Такође, одржано је више састанака са представницима организација ОСИ и у договору са њима израђен је информативни постер за ОСИ који се налазио на сваком бирачком месту. По први пут је садржао нови QR путем којег су глуве и наглуве особе упознате са начином гласања на знаковном језику. Бирач који услед инвалидитета није у стању да сам попуни гласачки листић има право да гласа уз помоћ помагача којег сам одреди.</p> <p>За изборе је објављен Приручник за рад бирачких одбора, чија је Глава 7. посвећена комуникацији и начину пружања подршке бирачима који су ОСИ., Веб-презентација РИК.-а била је доступна ОСИ, а такође су емитовани видео спотови о изборима и начину остваривања права бирача који су садржали обраћање на знаковном језику.</p>		

М. спорта: Законом о спорту прописана је обавеза приступачности спортских објеката ОСИ. На основу реализације редовних активности наших чланова, сви спортски објекти који су изграђени од доношења Закона о спорту су макар у елементарној мери прилагођени за ОСИ. У одређеном броју објеката су уочени пропусти – најчешће се ради о неприлагођеним тоалетима и о недостатку лифтова/платформи којима би се особама које имају потешкоће са кретањем омогућио приступ спратовима објекта.

У оквиру напред наведене активности у 2023. години Министарство реализовало пројекат „Изградња рукометног игралишта са радовима на прилагођавању особама са инвалидитетом, Установа за спорт, Спортски центар „Куршумлија” у Куршумлији.

М. културе: Конкурсом за културне делатности ОСИ у 2023. години, подржано је 9 пројеката којима се рад установа културе чини доступним ОСИ. У истраживању приступачности институција културе, у првој фази предмет анализирано је 112 музеја и галерија у РС. На основу резултата истраживања, закључено је да највиши степен приступачности постоји у оквиру комуникационо-информационе приступачности, док преко 50% институција није (делимично или у већој мери) физички приступачно. Посебан изазов, је чињеница да се већи број музеја и галерија налази у објектима са статусом споменика културе, због чега је отежана њихова реконструкција ради побољшања архитектонске приступачности.

Заштитник грађана: Како би допринео подизању свести о важности приступачности, заједно са Сталном конференцијом градова и општина 2023. г., по седми пут заредом доделио је награде ЈЛС које су у претходној години највише допринеле развоју свих облика приступачности на својој територији. Град Ужице је добитник награде за унапређење приступачности у области јавног превоза, специјално признање за унапређење приступачности у области информација добила је Градска

Носиоци активности (МС и МИТ) нису указали на разлоге за одступање од плана и предузете мере.

Предузети формирањ локалних А

Од 93 ЈЛС, 38 ЈЛС је одговорило да је на путевима и саобраћајницама на њиховој територији постављена одређена опрема, што се најчешће односило на:

- оборене ивице тротоара на пешачким прелазима;
- семафоре са звучном сигнализацијом;
- тактилне стазе; обезбеђена парконг места за ОСИ;
- рампе поред степеништа;
- светносна обележја на тротоарима (Врбас)

54 ЈЛС је навело да нема постављену опрему којом се обезбеђује несметано кретање ОСИ, или није дало одговор на питање. ГО Звездара је навела да нема податке јер је питање у надлежности ГУ Београд (која није доставила одговоре на упитник).

На основу одговора организација ОСИ са седиштем у 28 ЈЛС које нису доставиле одговор на упитник, произилази да још 19 ЈЛС има има постављену опрему за несметано кретање ОСИ, док 9 ЈЛС нема такву опрему. За 5 ЈЛС, из којих је више организација ОСИ доставило одговоре на упитник, дати су различити одговори о томе да ли је постављена опрема за несметано кретање ОСИ.

Тактилне стазе за слепе и слабовиде звучна сигнализацију на раскрсницама и оборени ивичњаци на пешачким прелазима углавном су постављени у централним зонама градских насеља - седишта ЈЛС. .

МГСИ: извршени су припремни радови на деоници брзе пруге Нови Сад - Суботица - државна граница (Келебија), који се односе на ОСИ који се изводе у оквиру завршних радова. Пројектом је предвиђена уградња 30 лифтова од тога 27 на путничким и 3 лифта на теретним железничким станицама Ова врста радова је, у току 2023. год., била у фази припреме набавке, избора извођача и стварања услова за извођење, у смислу обезбеђења напајања електричном енергијом и слично, због чега ће радови везани за ОСИ бити прибављени, изведени, тестирани, примљени и пуштени у рад током 2024. год. Из тог разлога, није дошло до финансијске реализације по питању предметних радова. На основу Уговора о зајму и Уговора о гаранцији са ЕБРД-ом о набавци 18 нових електромоторних гарнитура за „Србијавоз“ а.д. за брзине до 160 км/х за регионални саобраћај по ТСИ ПРМ стандардима, дана 17. августа 2023. године извршена је испорука првог ЕМВ, у складу са условима испоруке. ЕМВ је након прегледа, упућен у Румунију, Фауреи, на тестирање за потребе хомологације. ЕМВ бр 2 и 3, после тестирања у Румунији, прослеђени су у Србију на завршна тестирања. ЕМВ бр 1, 4 и 5 су тренутно у Фаурен-у, Румунија, на тестирању за потребе хомологације. Испорука последњег воза је планирана током октобра 2024. године.

Сектор ОСИ: На основу одговора органа ЈЛС или представника организација ОСИ произилази да од 122 ЈЛС, њих 47 има средства јавног превоза и/или аутобуске/железничке станице приступачне за ОСИ И, док их у 75 ЈЛС нема или није дат податак

У сарадњи са СКГО, свим ЈЛС у РС (145 општина и 29 градова) достављен је упитник којим су, поред осталих, затражене информације о томе да ли је на на територији ЈЛС постоје средства јавног превоза приступачна за ОСИ, односно приступачне аутобуске/железничке станице (укључујући светлосне и аудио информације).

На упитник је одговоре доставило 93 ЈЛС.,које су доставиле следеће податке:

- 17 ЈЛС има (потпуно или делимично) приступачна средства

изације, уз обезбеђивање адекватне подршке за живот у заједници и породици, укључујући и развој услу

Циљана вредност у 2023.	Остварена вредност у 2023.	Напомена
-	5.135	2022. било је укупно 313 пружалаца услуга подр
-	-	Нема расположивих података

Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући
<p>Сек. за соц. заштиту: Према Плану званичне статистике за 2023. годину, Републички завод за социјалну заштиту (РЗСЗ) на годишњем нивоу спроводи пет истраживања:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Истраживање о корисницима и услугама, правима и мерама социјалне заштите, -Истраживање о дневним услугама у заједници, -Истраживање о услугама подршке за самосталан живот, -Истраживање о услугама смештаја, и -Истраживање о саветодавно-терапијским и социо-едукативним услугама. <p>Наративни извештаји установа за смештај корисника садрже и податке о условима живота корисника, начинима информисања о правима, услугама помоћи и подршке у установи и осталим подацима важним за укупни положај корисника на смештају.</p> <p>Подаци се публикују на годишњем нивоу – РЗСЗ израђује неколико годишњих извештаја и од 2013. године посебан извештај: Деца у систему социјалне заштите у којем су приказани сви расположиви подаци о деци у систему социјалне заштите – обједињени из свих доступних административних извора (подаци центара за социјални рад, установа за смештај, лиценцираних пружалаца услуга).</p>		

Сек. за соц. заштиту: Подаци о хабилитацијским и рехабилитацијским услугама и креираним специфичним мерама подршке ОСИ нису доступни у статистичким извештајима у софтверском програму „Аурора“ који се води у РЗСЗ а који је уједно и одговорни произвођач званичне статистике за област социјалне заштите. Тражени подаци се дескриптивно описују у наративним годишњим извештајима установа за смештај које су наведене у поменутој Уредби о мрежи.

Хабилитација је процес развоја и активирања способности односно функција које нису никада постојале или су постојале у рудиментном степену свог развоја и то код деце која имају неко урођено или у најранијем периоду живота стечено оштећење.

Услуге смештаја остварују се кроз програмске активности, којима се поред осталог у складу проценом потреба корисника обезбеђује очување и развој потенцијала корисника.

Програмске активности усмерене ка развијању и очувању потенцијала корисника, као и припреми за одржив независан живот, реализују се у складу са сврхом смештаја, карактеристикама корисничке групе, капацитетима корисника, индивидуалним планом и у складу са проценом потреба корисника обухватају појединачне и групне приступе, између осталог и ради пружања рехабилитационих и терапијских услуга

Уколико се појмови рехабилитације и хабилитације посматрају у ширем смислу, установе које пружају услуге домског смештаја за ОСИ пружају услуге рехабилитације и хабилитације, али уколико је активност из мере повезана искључиво са медицинском рехабилитацијом тада се могу издвојити само одређене установе које пружају овакве услуге и које имају амбуланте за рехабилитацију, физикалну терапију и сл. (пр. Колевка, Ветерник, Нови Бечеј... итд.). .

<p>Сек. за соц. заштиту: Услуге подршке за самосталан живот ОСИ у систему социјалне заштите (становање уз подршку и персонална асистенција) су у слабом порасту од увођења процеса лиценцирања што је недовољно да би се одговорило на потребе свих ОСИ. Према последњем извештају РЗСЗ о услугама социјалне заштите на локалном нивоу које пружају лиценцирани пружаоци (објављен 12. 2023.год.): -број пружалаца услуге персоналне асистенције у 2022.год. је 21, -број пружалаца услуге становања уз подршку за ОСИ свега 4. -број пружалаца услуге становања уз подршку је једна од најслабије развијених услуга за самосталан живот ОСИ, јер су свега три пружаоца активно пружали услугу и то у Кули, Панчеву и Шапцу. Услугу је користило 22 ОСИ. У 2022. години: -Услуга помоћ у кући, као најраспрострањенија услуга присутна је у 135 или 83,9% општина;. -Услуга лични пратилац детета присутна је у 108 или 67,1% општина, дневни боравак за особе са инвалидитетом у 55 или 34,2% општина а услуга персонални асистент присутна је у 26 или 16,1% општина у Србији; - Услуга становања уз подршку за ОСИ присутна је у свега 3 општине у Србији. Према извештају РЗСЗ, тренд пораста броја корисника је забележен код већине услуга, изузев код услуга становање уз подршку, прихватилишта за одрасле и старије и прихватилишта за жртве насиља. Највећи пораст броја корисника регистрован је међу корисницима услуге лични пратилац детета који је у периоду 2016.– 2022. година порастао за 749,2%, као последица значајног пораста броја пружалаца услуга. -услугу дневног боравка за ОСИ користио је 1681 корисник у 2022.год., -услугу персоналног асистента 375 корисника, -услугу становања уз подршку за ОСИ свега 21 корисник. Иако је услуга помоћи у кући најразвијенија у Србији, веома мали број деце са инвалидитетом користи ову услугу – свега 0,8% свих корисника услуге, док је удео одраслих ОСИ 9,6% а младих – 0,3% тако да услугу доминантно користе старија лица са или без инвалидитета. .</p>		
<p>Сек. за соц. заштиту: Према Извештају о пружању услуга у 2022.год. плурализам пружалаца услуга је већ остварен у Србији, с обзиром да услуге доминантно пружају пружаоци из општег сектора, док је јавни сектор остао преовлађујући једино код услуга смештаја.</p>		
<p>Сек. за соц. заштиту: Процес деинституционализације и трансформације установа социјалне заштите је започет. Донета је Стратегија деинституционализације и развоја услуга социјалне заштите у заједници за период од 2022-2026.год. У току је израда акционог плана за спровођење Стратегије и то за 2024. и 2025.год. У 2023. години започело је и спровођење два пројекта у оквиру ИПА 2020 која такође у свом фокусу имају деинституционализацију и трансформацију установа и о чијим ћемо резултатима извештавати у наредном периоду.</p>		

93 ЈЛС су доставиле следеће податке:
О остваривању права на инвалидску паркинг карту:
-64 ЈЛС дало је податак о броју ОСИ који су остварили право на инвалидску паркинг карту – укупно њих 7161;
-15 ЈЛС дало је податак да има ОСИ које су оствариле право на инвалидску паркинг карту или да постоји одлука о условима за остварење тог права али нису доставиле податак о броју ОСИ које су оствариле право;
-13 ЈЛС дало је податак да није донета одлука, да не постоје обележана паркинг места или није доставило одговор;
-1 ЈЛС изнела је податак да је донета одлука о праву на инвалидску паркинг карту, али да није било поднетих захтева.
О остваривању права на попуст за ел. и топлотну енергију:
-56 ЈЛС дало је податак о броју лица који су остварили право на попуст на електричну или топлотну енергију по основу Уредбе о енергетски угроженом купцу – укупно 3166
Од тога, 21 ЈЛС је прецизирала број ОСИ које користе то право - њих 1313;
Остале ЈЛС нису прецизирале да ли се податак односи на ОСИ или су навеле укупан број корисника;
-18 ЈЛС је навело да има лица које су оствариле право на попуст за електричну или топлотну енергију, без податка о броју лица/ОСИ које су оствариле право;
-20 ЈЛС дало је податак да нема ОСИ које су оствариле наведено право.

ВОИМА

Циљана вредност у 2023.	Остварена вредност у 2023.	Напомена
-	21,5	На нивоу узорка од 93. ЈЛС у пет (5,37%) је формирано 20 ЈЛС (21,5%) формирано је и неко друго тело од циљева унапређење положаја ОСИ.
-	29,03	
-	0	У току 2023. године започет је поступак за припрему закона о организацијама ОСИ, у оквиру којег ће бити одредба која омогућава формирање јединствене базе ОСИ, као и особама са инвалидитетом. Доношење закона планирано је крајем 2024. / почетком 2025. године започети са активностима за формирање базе података.
-	146	МРЗБСП: кроз Програмски конкурс за унапређење подржло је рад 33 савеза ОСИ који реализују пројекте непосредно или кроз рад 487 локалних удружења.

Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући

<p>Сектор ОСИ: На Стално отвореном конкурсy у 2023. г. подржана је реализација 93 програма којима се доприноси унапређењу положаја ОСИ.</p> <p>Од тог броја, у 12 локалних самоуправа реализовано је 17 програма у циљу адаптације и опремања објеката удружења, побољшања физичке приступачности објеката јавне намене и друго, а међу наведеним пројектима је и пројекат побољшања приступачности Основне школе „Ђорђе Натшевић” у Н. Саду, као и вртића „Скадарлија” у Београду, уградња лифт платформе на улаз у Градску кућу и изградња рампе на објекту МУП-а у Шапцу, као и изградња приступачног објекта - брвнаре на Голији, опремљеног за боравак ОСИ пре свега за кориснике инвалидских колица.</p> <p>Уз подршку Сектора, настављено је са реализацијом иновативног програма Академија младих лидера са инвалидитетом при НООИС-у у циљу јачања капацитета младих особа са различитим врстама инвалидности из целе Србије. Полазници су формирали Омладински клуб, по угледу на Омладински комитет Европског инвалидског форума (ЕДФ-а), како би младе чланове клуба мотивисали да се активно укључе у рад на унапређењу положаја ОСИ.</p> <p>У 2023. години подржана је реализација више различитих кампова и спортско-рекреативних турнира, Дринска регата за ОСИ, Летња школа у оквиру програма Академија младих лидера са инвалидитетом, Летњи кампови за омладину и децу предшколског и основношколског узраста, оболелу од прогресивних неуромишићних болести и аутизма, Републичке спортске игре паралигичара и квадриплегичара, камп за децу и младе оболеле од шећерне болести, као и други програми и активности који за циљ имају промоцију спорта за ОСИ .</p>		
--	--	--

Програмским конкурсом за унапређење положаја ОСИ у 2023. г. подржан је рад 33 савеза удружења ОСИ који реализују програмске активности непосредно или кроз рад 487 локалних удружења у систему, у преко 100 ЈЛС. Средства за овај конкурс обезбеђена су у буџету РС, на основу чега је финансирана реализација:

- стимулативних и инклузивних програма: психосоцијалне подршке особама са инвалидитетом и породицама особа са инвалидитетом, очување и развој социјалних вештина, едукацију и јачање капацитета особа са инвалидитетом и подизање нивоа свести заједнице о особама са инвалидитетом, програме спортско рекреативног и такмичарског карактера;
- активности које доприносе обезбеђењу равноправности особа са инвалидитетом ради њиховог што потпунијег учешћа у животу шире друштвене заједнице, и то организовање трибина, округлих столова и презентације добре праксе, кампања, традиционалних манифестација и културно уметничке активности, обележавања важних датума и сл;
- побољшање приступачности информација и отклањање комуникацијских баријера;
- организовање спортских манифестација такмичарског карактера, односно државних и покрајинских првенстава за особе са инвалидитетом (у риболову, куглању, пикаду, шаху, стрељаштву, атлетици, пливању, viseћој кугли, стоном тенису, седећој одбојци и др).

На Стално отвореном конкурсима за унапређење положаја ОСИ у РС у 2023. г. подржана је реализација 93 програма којима се доприноси унапређењу положаја ОСИ кроз:

- побољшање приступачности;
- обезбеђивање адекватних услова за рад удружења како би се особама са инвалидитетом омогућило пуно и равноправно учешће у животу заједнице,
- подизање свести друштвене заједнице о особама са инвалидитетом,
- унапређење квалитета живота особа са инвалидитетом,

Сектор ОСИ: Влада РС, 20. маја 2021. г. донела је Одлуку о образовању Савета за ОСИ чији мандат траје четири године. У току 2023. г. Савет је одржао четири седнице на којима су размотрене бројне теме од значаја за положај ОСИ, усвојени закључци са предлозима и препорукама упућени надленим органима, организацијама и институцијама на реализацију, а између осталих:

- Прилагођавање презентације о безбедности деце на интернету за слепе и слабовиде, глуве и наглуве особе;
- Сагледавања препрека са којима се суочавају особе са когнитивним тешкоћама и дефинисање стандарда за унапређивање когнитивне приступачности;
- Стање приступачности правосудних објеката, образовних здравствених и установа културе;
- Иницијатива за измену процедуре за ангажовање ОСИ у спровођењу јавних радова;
- Иницијатива за усклађивање подстицајних мера за запошљавање ОСИ;
- Иницијатива за измене и допуне Правилника о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите;

На основу одговора органа ЈЛС или представника организација ОСИ произилази да од 122 ЈЛС, њих 14 има формиран Савет за ОСИ, док 108 ЈЛС нема или није дат податак.
Истовремено у 31 ЈЛС формирано је друго тело у циљу унапређања положаја и заштите права ОСИ, док у 91 ЈЛС нема таквог тела.

--	--

са којима се суочавају у остваривању права и унапређивање позитиве слике о особама са инвалидитетом

Циљана вредност у 2023.	Остварена вредност у 2023.	Напомена
-	141	
-	21	

Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући
<p>Сектор ОСИ: на стално отвореном конкурсима унапређење положаја ОСИ подржао је следеће пројекте:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Удружење "Ми можемо све", Нови Сад 2. ЦЕНТАР ЗА ПРОМОЦИЈУ КУЛТУРНЕ БАШТИНЕ И ТУРИЗМА, БАШТИНЕ И ТУРИЗМА, Београд 3. Креативно афирмативна организација „Парнас“ Нови Сад. <p>МИТ:</p> <p>На конкурсима Министарства у области јавног информисања подржана је реализација три пројеката намењена информисању јавности о правима ОСИ и баријерама са којима се суочавају. М.културе: Конкурсом за културне делатности ОСИ подржано је 56 пројеката, разноврсних по теми, областима стваралаштва и циљној групи на коју се односе.</p>		

Сектор ОСИ: подржао је реализацију 93 различита програма којима се доприноси унапређењу положаја ОСИ, међу њима и пројекте у оквиру којих су реализоване активности у циљу унапређење квалитета живота ОСИ јачањем њихових капацитета и стварањем могућности за пуно и ефективно учешће и укљученост у све области друштвеног живота. Уз подршку Сектора реализовани су програми који за циљ имају оснаживање ОСИ као што су: кампања за оснаживање жена са инвалидитетом за родитељство, радионице у циљу едукације, превенције, спречавања дијабетесних компликација, програми подршке интеграцији особа оболелих од мултипле склерозе, активности усмерене на оснаживање ОСИ у области социјалног предузетништва, програми који укључују активности израде едукативног материјала на различите теме и питања од значаја за ОСИ, програми који имају за циљ повећавање степена информисаности ОСИ из области права која постоје у ЕУ, мапирање објеката од културно-историјског значаја који још увек нису приступачни ОСИ и друго.

Од 122 ЈЛС, њих 29 је одржало трибине или едукације о правима и потребама ОСИ, док 93 ЈЛС није или о томе није дат податак.

На питање да ли је у ЈЛС одржана трибина, округли сто или едукација о ОСИ и њиховим способностима, одговор је доставило 93 ЈЛС., од чега су 24 ЈЛС доставиле податак да су одржане трибине или едукације у вези различитих права и потреба ОСИ (на тему: инклузије, услуга социјалне заштите, положаја ОСИ у локалној заједници, едукација за слепе и слабовиде, побољшање интелектуалних капацитета ментално недовољно развијених лица, полагаја деце са инвалидитетом, запошљавања.....). Остале ЈЛС су навеле да нису одржавале трибине или едукације у вези права и потреба ОСИ. .

Сектор ОСИ: Сектор ОСИ: На основу одговора органа ЈЛС или представника организација ОСИ произилази да од 122 ЈЛС, њих 14 је организовало семинаре или обуке за стручне раднике за сензибилизацију рада са ОСИ, док у 108 ЈЛС није или није дат податак

У сарадњи са Сталном конференцијом градова и општина, свим ЈЛС у РС (145 општина и 29 градова са Градом Београдом) достављен је упитник којим су, поред осталих, затражене информације о томе да ли је у ЈЛС организован семинар или обука за стручне раднике у различитим областима за сензибилизацију за рад са ОСИ.

На упитник је одговоре доставило 95 ЈЛС., а у вези наведеног питања 10 ЈЛС доставило је податак да су организовани семинари или обуке за стручне раднике (на тему: оснаживање капацитета јавних и стручних радника ради спречавања дискриминације ОСИ, унапређење комуникације са децом са сметњама у развоју, игре и ограчке за децу са сметњама у развоју/инвалидитетом, курс знаковног језика за раднике јавних установа, унапређење индикатора запошљавања ОСИ....) Остале ЈЛС су навеле да нису одржавале трибине или едукације у вези права и потреба ОСИ. .

Сектор ОСИ: Кампања „СРБИЈА БЕЗ БАРИЈЕРА“ коју Сектор реализује у сарадњи са НООИС-ом и другим савезима удружења ОСИ у РС. У оквиру ове кампање представљени су најзначајнији резултати које је Сектор остварио у области унапређења положаја ОСИ, као што су пројекти изградње инклузивних игралишта, тоалета за ОСИ, постављање рампи и лифтова, опремање просторија које користе удружења, обележавање важних датума и друго.

Поред кампање „Србија без баријера“, пример добре праксе на пољу инклузије ОСИ је и реализација иновативног програма Академија младих лидера са инвалидитетом при НООИС, организована у циљу јачања капацитета младих особа са различитим врстама инвалидности из целе Србије. Полазници ове академије формирали су Омладински клуб, по угледу на Омладински комитет Европског инвалидског форума (ЕДФ-а), највеће Европске кровне организације, како би младе чланове клуба, будуће лидере међу особама са инвалидитетом, мотивисали да се активно укључе у рад на унапређењу положаја ОСИ у РС. .

ни живот на равноправној основи са другима и ефикасна заштита од дискриминације, насиља и злостав

Циљана вредност у 2023.	Остварена вредност у 2023.	Напомена
-	-	
-	-	
-	-	

идитетом уживају сва права на равноправној основи са другим грађанима и успостављање система одлу

Циљана вредност у 2023.	Остварена вредност у 2023.	Напомена
-	-	у 2023. години поднет је 21. захтев за враћање г стране ЦСР. Поступак враћања пловне способнос ванпарничном поступку пред надлежним судом
-	-	У 2023. донето је 169 решења о продужетку роди Приметна је тенденција смањења у односу на 2019 190 решења

Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући

	МБГД:У току 2023. године формирана је радна група која је сачинила преднацрт Закона о изменама и допунама Породичног закона, са одредбама којима се укида институт потпуног лишења пословне способности и уводи институт ограничења пословне способности. Преднацрт закона достављан је у јуну 2023. године надлежном одбору Владе. Поступак јавне расправе није вођен. У плану рада Министарства за 2024. годину је наставак процеса, односно доношење Закона о изменама и допунама Породичног закона.	Донети изм Породично потпуно ли способност ограничења:
	МБГД: након доношења Закона о изменама и допунама Породичног закона, у оквиру започеће се са реализацијом активности и развијању модела подршке у одлучивању за ОСИ, са посебним акцентом на особе које се тренутно налазе под старатељством.	Након донс изменама и закона, у о реализациј развијању и одлучивањ акцентом н налазе под
МБГД: након доношења Закона о изменама и допунама Породичног закона, у оквиру започеће се са реализацијом активности и развијању програма обуке за подршку у одлучивању ОСИ. РЗСЗ: Каталог свих акредитованих програма обука јавно је доступан на сајту Републичког завода за социјалну заштиту. Од 54 акредитоване обуке за подршку особама и деци са инвалидитетом, један број је, поред осталог, усмерен и на обуке за подршку у одлучивању ОСИ: -Остваривање људских права особа са интелектуалним и менталним тешкоћама; -Примена информационе технологије (ит) у раду са особама са интелектуалном ометеношћу -Обука професионалаца за процену и планирање подршке у удружењима за помоћ ментално недовољно развијеним особама -Модел подршке особама са аутизмом.		

а инвалидитетом

Циљана вредност у 2023.	Остварена вредност у 2023.	Напомена
-	-	МБГД: у извештајном периоду нису спровођене мере.
-	24,235	

Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући
----------------------	---------------------------------------	--------

МБГД: У функцији подршке родитељству особама са инвалидитетом су измене и допуне Закона о финансијској подршци породици са децом којима је уведено ново право на новчана средства за изградњу, учешће у куповини, односно куповину породично стамбене зграде или стана по основу рођења детета да за дете рођено од 1. јануара 2022. године и касније, које може остварити мајка под условом да је држављанин Србије и да има пребивалиште у РС. .		
МБГД: У оквиру ове активности нису развијане, односно реализоване обуке, већ су у функцији подршке родитељству особама са инвалидитетом донете измене и допуне Закона о финансијској подршци породици са децом којима је уведено ново право на новчана средства за изградњу, учешће у куповини, односно куповину породично стамбене зграде или стана по основу рођења детета да за дете рођено 1. јануара 2022. године и касније, које може остварити мајка под условом да је држављанин РС и да има пребивалиште у РС. .		



Циљана вредност у 2023.	Остварена вредност у 2023.	Напомена
-	6.288	НАЈУ- 12 обука похађало 442 полазника; М. Проц 5866 полазника; ОД 122 ЈЛС, њих 14 (11,47%) о или обуке за стручне раднике, али на основу дос се могао одредити број одржаних обука или пол године.
-	60	

Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући
----------------------	---------------------------------------	--------

Сектор ОСИ: прати све прописе којима се уређује положај, врста и обим права ОСИ, и кроз мишљења на достављене предлоге прописа редовно указује на уочене неусаглашености у терминологији везано за особе са инавалдитетом. Сектор за заштиту ОСИ активно учествује у спречавању и отклањању свих облика дискриминације према особама са инавалдитетом утврђених Општим коментаром у вези са чланом 5. Конвенције о правима ОСИ.

ВЈТ: наставља да прати прописе којима се уређује положај, врста и обим права ОСИ у правцу изједначавања могућности у свим областима, које доносе и усаглашавају надлежни државни органи.

Заштитник грађана: У Мишљењу на Нацрт закона о изменама и допунама Закона о финансијској подршци породици са децом из марта 2023. г., поново је указао на то да би у листу права на финансијску подршку породици са децом која гарантује овај закон, требало увести два нова права и прописати услове за њихово остварење: право на накнаду незапосленом родитељу који негује дете којем је неопходна стална нега и помоћ и право на накнаду зараде једном од родитеља који је стекао право да ради са скраћеним радним временом ради неге детета старијег од пет година коме је неопходна стална нега и помоћ. У циљу подршке родитељству ОСИ и њиховој деци, а посебно женама са инавалдитетом, Заштитник грађана је, такође, предложио да се пропише право на накнаду боравка у предшколској установи за децу родитеља са инавалдитетом.

Још увек је присутан проблем у вези са остваривањем права на инавалдску пензију. Неретко долази до колизије Закона о проф. рех. и запошљавању ОСИ и Закона о ПИО када се примењују на исту чињеничну ситуацију односно на радну способност грађанина. Дешава се да у поступку процене радне способности, која се врши пред НСЗ, орган вештачења утврди да грађанин има 3. степен тешкоћа и препрека у раду на основу којег има статус ОСИ која се не може запослити нити одржати запослење ни под општим, ни под посебним

МЛМПДД наводи да је Закон о забрани дискриминације, током 2021. године, усаглашен са правним тековинама Европске уније, док је у погледу усаглашавања са Конвенцијом о правима ОСИ утврђено да не постоје неусаглашености кривог Закона о забрани дискриминације са Конвенцијом о правима ОСИ, те да је унапређење законског оквира у области унапређења положаја ОСИ потребно вршити свеобухватним унапређењем ЗДОСИ и других закона у области заштите права ОСИ. .

Сектор ОСИ: Крајем 2022. г. формирана је међуресорна Радна група за усаглашавање Закона о спречавању дискриминације ОСИ са Конвенцијом о правима ОСИ и правним тековинама ЕУ, сачињена од представника МРЗБСП, МЛМПДД и НООС-а. У рад групе, у својству посматрача укључен је представник Службе Повереника за равноправност.

Током 2023. године, на основу спроведеног поступка заузет је став је да не постоје неусаглашености Закона о спречавању дискриминације ОСИ са Конвенцијом о правима ОСИ и правним тековинама ЕУ .

Сектор ОСИ: На предлог МРЗБСП Влада је донела Стратегију унапређења положаја ОСИ у РС за период 2020. до 2024. г., а у априлу 2021. г. Акциони план за њено спровођење у периоду 2021. до 2022. г. У јулу 2023. године донет је други АП за спровођење Стратегије за период 2023.-2024. године. У ове стратешке документе имплементирани су антидискриминационе мере.

Започето је са припремом Предлога нове стратегије унапређења положаја ОСИ у РС за период 2025. до 2030. г. и првог трогодишњег АП за њено спровођење.

МЛМПДД: је након спроведеног Јавног позива, формирало Радну групу за израду Нацрта стратегије за праћење и унапређење стања људских права у РС за период 2024 - 2030. године у чији рад је укључено 16 ОЦД, међу којима и оне које се баве унапређењем положаја ОСИ. Предлог Полазних основа за овај стратешки документ сачињен је и на основу коментара ОСИ.

Радну групу за израду Предлога АП за период 2024-2025. године за спровођење Стратегије превенције и заштите од дискриминације за период 2022-2030. године, чине представници надлежних ресора, као и ОЦД, међу којима су и организације које се баве заштитом права ОСИ. .

НАЈУ: припрема и спроводи Општи програм обуке државних службеника, Општи програм обуке запослених у ЈЛС, Програм обуке руководилаца у државним органима и Програм обуке руководилаца у ЈЛС које усваја Влада РС. Секторски програм континуираног стручног усавршавања, као саставни део Општег програма обуке запослених у ЈЛС, припрема и развија Савет за стручно усавршавање запослених у ЈЛС, у сарадњи са НАЈУ, а спроводи га ЈЛС, која може одлучити да га спроведе самостално или да његово спровођење повери НАЈУ или другом спроводиоцу обука.

У току 2023. године, у оквиру наведених програма спроведено је укупно 12 обука, на којима је учествовало 442 полазника.

М. просвете: У току 2023. реализоване су обуке са Листи програма од јавног интереса:

- Програм обуке за педагошке асистенте који пружају подршку ученицима на знаковном језику и Брајевом писму, решење број 610-00-00582/2022-07
- Програм обуке за педагошког асистента за децу и ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом, решење број 153-03-00008/2022-07
- Активности за подршку свим ученицима- диференцијација наставе, решење број 610-00-00681/2022-07
- Лидерство за иновативну инклузивну праксу, решење број 610-00-00682/2022-07
- Од визије до иновативне инклузивне праксе, решење број 610-00-00817/2022-07
- Развијање иновативне инклузивне праксе кроз колаборативно акционо истраживање, решење број 610-00-01127/2022-07
- Наставници као носиоци квалитетног образовања за сву децу решење број 611-00-00525/2017-03

„Обука за планирање, спровођење и праћење мера за спречавање осипања ученика”

Током претходне школске године, програме обуке за јачење капацитета запослених за инклузивно образовање похађало је 5.355 наставника из 206 школа. У 2023. години Онлајн

Сектор ОСИ: Подршка и ангажовање на пољу подизања нивоа свести друштва о значају забране дискриминације ОСИ приоритетни су задаци Сектора, који конкретним активностима настоји да допринесе стварању модерног друштва у коме се поштују људска, грађанска, политичка и друга права.

Спречавање дискриминације и реафирмација принципа да су сви људи равноправни, без обзира на разлике, спадају у ред оних начела на коме Стратегија за унапређење положаја ОСИ у РС за период од 2020. до 2024. г., којом се дефинишу кључне области од утицаја на положај ОСИ и одређују основни правци деловања чија примена треба да доведе до њиховог оснаживања у свим областима које доприносе изједначавању могућности ОСИ.

Посебан нагласак је на промовисању интеграције, социјалне укључености и спречавање свих видова дискриминације приликом запошљавања. Правни оквир који уређује област запошљавања ОСИ у РС је Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању ОСИ којим се подстиче запошљавање и стварање услова за равноправно укључивање ОСИ на тржишту рада, процена радне способности, професионална рехабилитација, уводи обавеза запошљавања особа са инвалидитетом и уређују друга питања од значаја за професионалну рехабилитацију и запошљавање ОСИ.

ВЈТ: Јавно тужилаштво доследно примењује кривичноправне прописе, доприносећи тиме генералној превенцији и подизању нивоа свести друштва о забрани дискриминације и механизма заштите.

Заштитник грађана: је израдио и представио Посебан извештај ЗГ и Панела младих саветника о насиљу у школама, са налазима истраживања спроведеног у 18 основних и средњих школа у Србији, у којем је учествовало 390 ученика и 158 наставника. Према налазима овог истраживања, више од трећине ученика (36,7%) у школи чује од својих вршњака погрдан и увредљив говор који се односи на ОСИ и сметњама у развоју, 12,1% ученика је од својих

инвалидитетом на равноправној основи са другим грађанима

Циљана вредност у 2023.	Остварена вредност у 2023.	Напомена
-	7	

Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући
<p>М. правде: у циљу унапређења услова за остваривање права на приступ правди и правично суђење ОСИ Министарство је у сарадњи са Министарством здравља, 2023. год. спровело пројекат „Приступачност здравственог и правосудног система ОСИ“ уз подршку Канцеларије УНДП. У оквиру истраживања, у делу који се односи на правосудни систем, учествовало је 234 правосудна органа на основу чијих података је израђена анализа физичке и информационе приступачности правосудног система ОСИ. Резултати истраживања допринели су утврђивању прецизнијег чињеничног стања, сагледавању препрека равноправном остваривању права на приступ правди ОСИ и планирању мера за њихово превазилажење. .</p>		

М. правде: прилог Управе за извршење кривичних санкција о: финансијским средствима утрошеним за реализацију активности износе 7.865.661,72 динара са ПДВ-ом у 2023. г., која су искоришћена за реализацију пројекта санације простора намењених хигијени и санитарним потребама лица лишених слободe у оквиру Окружног затвора у Новом Саду, што је обухватило неопходне радове на обнови купатила и тоалета, како санације, тако и прилагођавање туш кабина и тоалета како би били приступачни и функционални за лица са одређеним врстама инвалидитета.

У складу са Правилником о техничким стандардима, планирању, пројектовању и изградњи објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ ОСИ, при реконструкцији постојећих или изградњи нових објеката:

-У Новом Саду је изградња објекта Палате правде у завршној фази у оквиру које су изграђене прилазне рампе за ОСИ до коте улаза у објекат, лифтови и тоалети прилагођени потребама ОСИ, као и монтирани уређаји са платформом за подизање ОСИ за унутрашњу уградњу. Усељење је предвиђено у току 2024. г.

-У Нишу је завршена друга фаза реконструкције објекта пет правосудних органа, у оквиру које су изграђене прилазне рампе за ОСИ до коте улаза у објекат, монтажа уређаја са платформом за подизање ОСИ за унутрашњу уградњу, лифтови и тоалети прилагођени потребама ОСИ, као и девет паркинг места за ОСИ. Усељење је предвиђено у току 2024. г.

-У Убу је завршена реконструкција објекта правосудних органа у коме ће бити смештени Основни суд и Основно јавно тужилаштво у Убу, као и Прекршајни суд у Ваљево – Одељење у Убу, која обухвата изградњу прилазне рампе до коте улаза у објекат, лифт у приземљу објекта и тоалет прилагођен потребама ОСИ. Усељење је предвиђено у марту 2024. г.

У току 2023. године у погледу пројеката за реконструкцију/ изградњу објеката:

-Објекат Трећег Основног суда и тужилаштва у Београду: Пројектовање је завршено, у 2024. г. предвиђено је

ПА: У току 2023. године 60 учесника-полазника почетне обуке је похађало тронедељну онлајн обуку Правосудне академије, израђену у сарадњи са ОЕБС-ом на тему „Сузбијање антидискриминације и примена антидискриминационог законодавства“. Теме које су обрађиване су биле: сузбијање предрасуда и стереотипа, питање стигматизације, нови случајеви пред ПЗР, најновија домаћа антидискриминациона пракса, најновија пракса Европског суда за људска права и пракса Суда правде ЕУ. .

» превенције и заштите жена са инвалидитетом од насиља

Циљана вредност у 2023.	Остварена вредност у 2023.	Напомена
-	0	Нема расположивих података
-	266	Укупно 15 обука

-	1	
---	---	--

Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући
<p>Сектор ОСИ: Свим ЈЛС у РС (145 општина и 29 градова) достављен је упитник којим је затражена информација о томе да ли су на нивоу ЈЛС у вези поступања надлежних служби и помоћи у хитним случајевима и ванредним ситуацијама обезбеђене информације доступне за особе са инвалидитетом.</p> <p>На упитник је одговоре доставило 93 ЈЛС, а у вези наведеног питања 9 ЈЛС је доставило податак да има доступне информације (путем преводачког сервиса или на писаном српском језику). Само једна ЈЛС доставила је податак да је формиран „сервис приступачности” са могућношћу штампања публикација на Брајевом писму, контактима хитних служби и сугестијама за понашање у хитним ситуацијама. У оквиру тог пројекта читају се сервисне информавције уз превод на гестовни говор.</p> <p>Остале ЈЛС доставиле су информацију да нема обезбеђене информације доступне за особе са инвалидитето. .</p>		
.	<p>Сек. за соц. заштиту: У 2024.год. је планирано доношење Правилника о поступању установе односно пружаоца услуге у инцидентним ситуацијама, на основу Закона о правима корисника услуга привременог смештаја у социјалној заштити.</p>	<p>Донети Прџ пружаоца у ситуацијама</p>

Сектор ОСИ: Свим ЈЛС у РС (145 општина и 29 градова) достављен је упитник којим су затражене информације да ли су на нивоу ЈЛС организоване обуке групе за координацију и сарадњу са специфичностима насиља којем су изложене особе (посебно жене) са инвалидитетом.

На упитник је одговоре доставило 93 ЈЛС, а у вези наведеног питања само 2 ЈЛС је доставило податак да су у организацији ЦСР оргнизоване обуке групе за координацију и сарадњу са специфичностима насиља којем су изложене особе са инвалидитетом на којима је било укупно 40 учесника.

Поред тога, 3 ЈЛС изнеле су податак да су, мимо обука групе за координацију и сарадњу са специфичностима насиља којем су изложене ОСИ, организоване едукације, предавања или радионице на тему превенције насиља у породици или партнерским односима.

88 ЈЛС указало је да на тему насиља којем су изложене особе са инвалидитетом нису организоване обуке.

МУП: у току 2023. године Полицијска управа у Н. Саду спровела је превентивни пројекат „Безбедни у свету тишине” са циљем унапређења комуникације са особама оштећеног слуха и подизања нивоа безбедности мотивисањем да пријављују безбедносно интересантне догађаје путем смс поруке.

ВЈТ: Према евиденцијама Правосудне академије и Врховног јавног тужилаштва, у 2023. години су биле организоване едукације за јавне тужиоце на тему насиља у породици, али нису биле организоване обуке о специфичностима насиља којем су изложене ОСИ, посебно жене са инвалидитетом. .

их политика

Циљана вредност у 2023.	Остварена вредност у 2023.	Напомена
-	-	
-	-	Нема расположивих података

оба са инвалидитетом, у сарадњи са удружењима особа са инвалидитетом

Циљана вредност у 2023.	Остварена вредност у 2023.	Напомена
-	19	Донето је 19 докумената јавних политика, програма на националном нивоу у којима је требало извршити пост анализу ефеката и учинака која се у одређеном положају особа са инвалидитетом
-	55	У току 2023. године, на нивоу узорка од 93 ЈЛС, било је укључених у израду и/или евалуацију 55 докумената и/или прописа који се у целини или одређеном делу ОСИ.. Не располаже се подацима да ли је у неким документима/прописима вршена евалуација ефикасности и/или ефикасности учинака која се у одређеном делу односи на особе са инвалидитетом

Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући
.	Рок за спровођење активности у току	
.	Рок за спровођење активности у току	

шту рада

Циљана вредност у 2023.	Остварена вредност у 2023.	Напомена
-	27,78	
-	6.201	
-	-	Не располаже се тим подацима

Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући
<p>НСЗ: Током 2023. године у мере активне политике запошљавања укључено је укупно 8.505 ОСИ што представља 117,88% реализације плана, и то:</p> <ul style="list-style-type: none"> - у мере активног тражења посла (нефинансијске мере), укључено је 6.281 незапослених ОСИ Сајмови запошљавања – 4.204, Клуб за тражење посла - 249, Обука за активно тражење посла – 1.488, Тренинг самоефикасности - 106, Радионица за превладавање стреса услед губитка посла - 28, Обука за развој предузетништва – 206; - у финансијске мере активне политике запошљавања, укључене су 2.224 незапослене ОСИ (мере додатног образовања и обуке - 299, Субвенција за самозапошљавање - 95, Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих – 372, Субвенција зараде за ОСИ без радног искуства – 544, Јавни радови – 819 и Мере подршке за ОСИ које се запошљавају под посебним условима - 95). 		

Сек. за рад и запош.: У сарадњи са ГИЗ Програмом „Миграције за развој III”, у периоду од децембра 2022. до јуна 2023. године реализована је шема за доделу бесповратних средстава за пилот спровођење иновативних решења у области локалне политике запошљавања, којом је подржано 8 (осам) јединица локалних самоуправа (Град Крагујевац, Општина Књажевац, Град Пирот, Град Нови Пазар, Град Врање, Општина Бач, Општина Врњачка Бања и Општина Ћићевац). Од 473 учесника пројектних активности, 12 је са статусом ОСИ.

НСЗ: Током 2023. године учествовала је као партнер у низу конференција, округлих столова, трибина, обука и стручних конгреса у организацији удружења особа са инвалидитетом као других удружења цивилног сектора и осталих учесника на тржишту рада. Организација и реализација наведених активности спроведена је у циљу промовисања мера за запошљавање ОСИ као и информисање шире јавности о општим и посебним условима за њихово запошљавање односно подизања свести о значају пружања подршке у запошљавању ОСИ, поштовања законских одредби и јачање шире друштвене одговорности у спречавању њихове дискриминације.

НСЗ током 2023. године организовала је 65 сајмова запошљавања у којима су учешће узеле 4.204 особе са инвалидитетом.

Такође, у 2023. години реализовано је 147 форума послодаваца, на којима је узело учешће 2.386 послодаваца. На одржаним форумима послодаваца учешће су узеле канцеларије за локални економски развој, канцеларије за младе, установе културе, образовне институције, бизнис инкубатори, удружења особа са инвалидитетом, ромске организације, регионалне привредне коморе, центри за социјални рад, локалне самоуправе, удружења грађана, кластери и удружења послодаваца, туристичке и медијске организације. .

Сектор ОСИ: у 2023. години поступило по свим поднетим захтевима за издавање дозволе за обављање делатности предузећа за проф. рех. и запошљавање ОСИ (укупно 1 захтев, оцена испуњености услова у току) и захтевима за издавање/измену решења о одобрењу за спровођење мера и активности професионалне рехабилитације за особе са инвалидитетом (укупно 4 захтева). Закључно до 31.12.2023. године Министарство је у спроведеним поступцима донело: -4 решења о одобрењу за спровођење мера и активности професионалне рехабилитације за ОСИ, од тога 3 решења за измену одобрења услед промене седишта извођача обуке и 1 решење о одобрењу за спровођење мера и активности професионалне рехабилитације особа са инвалидитетом по програму обуке Основне технике сервирања у угоститељству). .

Сектор ОСИ: Законом о буџету Републике Србије за 2023. годину, у члану 8, Раздео 30 - МРЗБСП, Програм 0803 - Активна политика запошљавања, Функција 412 - Општи послови по питању рада, Програмска активност/Пројекат 0004 - Подршка предузећима за проф. рех. и запошљавање ОСИ, Економска класификација 451 - Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, утврђен је износ од 705.000.000,00 динара.

Влада је Закључком од 12.01.2023. године усвојила Програм распореда и коришћења средстава субвенција јавним нефинансијским предузећима и организацијама за 2023. годину, а Закључком од 5.10.2023. године Програм о изменама Програма распореда и коришћења средстава субвенција јавним нефинансијским предузећима и организацијама за 2023. годину (ребалансом буџета за 2023. годину обезбеђена су додатна средства у износу од 80.000.000,00 динара).

Средства у износу од 705.000.000,00 динара опредељена су за субвенције зарада запосленим ОСИ у износу од 625.000.000,00 динара и побољшање услова рада, унапређење производних програма, увођење стандарда, побољшање квалитета производа и пружених услуга, прилагођавање радних места или у друге сврхе у предузећима за проф. рех. и запошљавање ОСИ у износу од 80.000.000,00 динара. Опредељени износ средстава у На основу члана 40. Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању ОСИ право на месечну исплату субвенција зарада за ОСИ остварило је 61 предузећа за проф. рех. и запошљавање ОСИ. Ова предузећа су у 2023. години, поднела укупно 725 захтева за одобравање субвенције зарада за запослене ОСИ за око 1.074 ОСИ просечно месечно, од тога око 530 жена просечно месечно (49,35%), тако да у 2023. години утрошена средства за субвенције зарада за запослене ОСИ износе 624.626.867,35 динара. Извршење буџета за 2023. годину за ову намену износи 99,94%.

На основу члана 41. Закона, предузећима за проф. рех. и

	Рок за спровођење активности у току	

завања особа са инвалидитетом, укључујући и запошљавање уз подршку

Циљана вредност у 2023.	Остварена вредност у 2023.	Напомена
-	299	
-	6.454	
-	4	Није донето ни једно решење о издавању дозвола делатности предузећа за проф. рех. и запошљавање. Донето је 4 решења о одобрењу за спровођење

-	61	Право на месечну исплату субвенција зарада за предузеће за проф. рех. и запошљавање ОСИ. С поднела укупно 725 захтева за одобравање субв
-	17	

Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући
<p>Сек. за рад и запошљ.: Током 2023. године настављено је са активностима које се односе на даље унапређивање правног оквира за област социјалног предузетништва.</p> <p>Седница Савета за социјално предузетништво одржана је 26.12.2023. године.</p> <p>Припремљен је Предлог Уредбе о условима, критеријумима и поступку за остваривање права на доделу средстава за подстицање развоја социјалног предузетништва којом се прописују услови, критеријуми и поступак за остваривање права на доделу средстава за подстицање развоја социјалног предузетништва и за подршку радној интеграцији припадника друштвено осетљивих група која се обезбеђују из средстава буџета РС и из средстава утврђених буџетом АП и ЈЛС.</p> <p>У току је израда Програма развоја социјалног предузетништва, документа јавне политике, којим Влада РС планира развој инфраструктуре за развој социјалног предузетништва и мере активне подршке субјектима социјалног предузетништва у РС. .</p>		
<p>Сек. за рад и запошљ.: Доношење Програма развоја социјалног предузетништва и Уредбе о условима, критеријумима и поступку за остваривање права на доделу средстава за подстицање развоја социјалног предузетништва омогућиће пружање активне подршке субјектима социјалног предузетништва која се обезбеђује спровођењем мера и активности усмерених на подршку запошљавању и унапређењу пословања субјеката социјалног предузетништва, финансирањем пројеката у области социјалног предузетништва, едукацијом о социјалном предузетништву, промоцијом социјалног предузетништва, развојем финансијских инструмената за субјекте социјалног предузетништва и другим мерама и активностима. М. привреде: У извештајном периоду, односно до 21. децембра 2023. године, могућност да региструју статус социјалног предузетништва искористило је 17 привредних субјеката и то: 3 привредна друштва, 1 задруга и 13 удружења. .</p>		
<p>НСЗ: континуирано спроводи активности на повећању доступности информација о могућностима каријерног развоја ОСИ како током непосредног рада са лицима, тако и путем брошура и летака, као и путем сајта. Редизајнирани сајт Националне службе се и даље унапређује и обогаћује новим садржајима у вези са каријерним вођењем и саветовањем тражилаца запослења. .</p>		

деци и ученицима у инклузивном образовном окружењу

Циљана вредност у 2023.	Остварена вредност у 2023.	Напомена
-------------------------	----------------------------	----------

-	18.939	Број ученика који се образују у основним школама сметњама у развоју и инвалидитетом у школској ученика. Број ученика који се образују у средњим сметњама у развоју и инвалидитетом је 1160 уче се образују по ИОП 1 и ИОП2 у редовним основн 2023/24. години је 16.615 ученика. Број ученика к и ИОП2 у редовним средњим школама је 2324 уч
-	78,3	
-	68,98	

Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући
<p>М. просвете: На основу Одлуке Владе о финансирању набавке уџбеника средствима из буџета РС за школску 2023/24. годину додељени су бесплатни уџбеници ученицима који: основношколско образовање и васпитање стичу по индивидуалном образовном плану, ученицима са сметњама у развоју и инвалидитетом који образовно- васпитни рад остварују по индивидуалном образовном плану, ученици који основно образовање и васпитање стичу по ИОП-3 као и други ученици којима су потребни прилагођени уџбеници (увећан фронт, Брајево писмо, електронски формат).</p> <p>Поред стандардних, обезбеђени су и бесплатни прилагођени уџбеници. Прилагођени уџбеници се припремају на различитим величинама фонтова штампе, у различитим форматима штампе, у аудио запису и запису Брајевим писмом. У школској 2022/23. годину први пут су се нашли и прилагођени уџбеници у електронском формату са видео садржајима на српском знаковном језику за ученике оштећеног слуха. Издавачи издају уџбенике у форматима које као потребне за своје појединачне ученике исказу школе преко базе „Доситеј“.</p> <p>За школску 2023/24. годину јавна набавка је окончана за укупно 2307 прилагођених уџбеничких јединица. Кроз пројекат у сарадњи са УНИЦЕФ-ом, под називом „Унапређени равноправни приступ и завршавање предуниверзитетског образовања за децу којој је потребна додатна образовна подршка - Учимо сви заједно“ током 2023. години за запослене у ресурсним центрима су организована и реализована два програма обука као и тренинг за тренере за Програм изградње капацитета ресурсних центара. Укупан број запослених који је прошао обуке је 430 од чега је: 300 запослених успешно завршило основни програм обуке, 125 напредни програм обуке, 5 је прошло тренинг за тренере. .</p>		

<p>М. просвете: Током школске 2022/23. године програмом васпитно-образовног рада (ПВО) са децом на болничком лечењу обухваћено је 1023 деце у оквиру 70 болничких група. У школској 2022/23. години програмом образовног рада за ученике са сметњама у разоју и инвалидитетом обухваћено је 378 ученика у 48 развојних група, а програмом образовног рада за ученике на дужем кућном и болничком лечењу било је обухваћено 50 ученика. .</p>		
<p>М. просвете: У оквиру годишњег јавног позива под називом Јавни конкурс за доделу средстава за подстицање програма од јавног интереса значајних за преуниверзитетско образовање која реализују удружења у 2023. г., подржани су пројекти ОЦД којима се доприноси унапређивању квалитета живота ОСИ и кроз организовање и укључивање деце и ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом у ваннаставне активности. Подржани пројекти усмерени су на унапређивање образовања и васпитања деце/ученика из осетљивих друштвених група кроз примену активности подршке. .</p>		
<p>М. просвете: у оквиру пројекта „Унапређени равноправни приступ и завршавање предуниверзитетског образовања за децу којој је потребна додатна образовна подршка- Учимо сви заједно” ревидиран је Оквир за праћење инклузивног образовања на локалном нивоу. Ревизија оквира је интегрални део пројекта „Унапређени равноправни приступ и завршавање предуниверзитетског образовања за децу којој је потребна додатна образовна подршка”, који реализују Министарство просвете и УНИЦЕФ, уз подршку Делегације Европске уније у Србији. .</p>		

М. просвете: Интензивирање услуга додатне подршке деци и ученицима са сметњама у развоју и инвалидитетом је остварено кроз оснивање десет ресурсних центара који између осталог обављају и следеће послове: 1) пружања стручне подршке деци, ученицима и одраслима из осетљивих група у другој установи образовања и васпитања и породици, кроз обезбеђивање подршке за решавање сложених образовних ситуација и изграђивање специфичних вештина које доприносе функционалности и социјалном укључивању; 2) пружања стручне помоћи и подршке васпитачима, наставницима, стручним сарадницима и директорима у другим јавним установама у областима: планирања и остваривања додатне подршке, коришћењу асистивне технологије, прилагођавања стратегија учења, дидактичког материјала и учила, изради и реализацији плана транзиције, прилагођавања окружења у складу са потребама детета, ученика и одраслог; 3) пружања стручне подршке на захтев интерресорне комисије у поступку процене потребе за додатном подршком;

У оквиру поменутог пројекта, 20 ЈЛС су подржане и оснажене кроз подизање капацитета њихових институција које функционишу у оквиру општинских интерресорних комисија, да пружају одговарајућу подршку за свако дете коме је додатна подршка потребна. Ове ЈЛС добиле су и финансијску подршку (у оквиру Пројектне грант шеме) за спровођење приоритетних пројеката и иницијатива намењених унапређивању образовања за сву децу.

У 2023. години као резултат подршке УНИЦЕФ-а МП у развоју модел установа за ИО, изабране школе-кандидати за стицање статуса модел установе су интензивно подржаване кроз програм изградње капацитета, менторство, и обезбеђивање грантова да развију инклузивне праксе и обезбеде хоризонтално учење за друге школе. .

Циљана вредност у 2023.	Остварена вредност у 2023.	Напомена
-	333	
-	8.367	

Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући

<p>М. просвете: Током 2023. г. је одржано 10 обука из програма обука од јавног интереса „Да нам антидискриминација буде инспирација” – превенција и превазилажење дискриминације у вртићу и школи, на којима су учествовала 202 запослена у образовним установама.</p> <p>У 2023. г. при школским управама Министарства просвете ангажовано је 37 саветника спољних сарадника за инклузивно образовање. Њихова улога је да подрже образовне установе у развијању инклузивне културе, политике и праксе и буду подрша колегама, родитељима и ученицима у креирању подстицајног инклузивног образовног окружења.</p> <p>Кроз пројекат који се реализује са УНИЦЕФ-ом, под називом “Унапређени равноправни приступ и завршавање предуниверзитетског образовања за децу којој је потребна додатна образовна подршка” (скраћени назив „Учимо сви заједно”), током 2023. године развијен је и реализован програм изградње капацитета за укупно 217 запослених у изабраних 20 јединица локалне самоуправе (ЈЛС), које су учествовале у обуци и добиле менторску подршку кроз три програма обука и то: обука за грант програм, обука за успостављање мрежа инклузивног образовања и обука за утврђивање потреба за унапређивање ИО на локалном нивоу. Као резултат подршке УНИЦЕФ-а МП у развоју модел установа за ИО, изабране школе-кандидати за стицање статуса модел установе су интензивно подржаване кроз програм изградње капацитета, менторство, и обезбеђивање грантова да развију инклузивне праксе и обезбеде хоризонтално учење за друге школе; Десет ресурсних центара (РЦ) је подржано да унапреде своја правна акта и планска документа како би се препознао новостечени статус РЦ, док је њих пет изабрано да добије грант, као и интензивну подршку да постану чворишта асистивне технологије.</p> <p>У току 2023. г. програме обуке завршило је 5.355 наставника из 206 школа а развијен је и напредан Програм изградње капацитета саветника-спољних сарадника да</p>		
<p>М. просвете: Активности на унапређењу иницијалног образовања наставника у пројекту који се реализује са УНИЦЕФ-ом, под називом “Унапређени равноправни приступ и завршавање предуниверзитетског образовања за децу којој је потребна додатна образовна подршка” је почела у 2022. години активношћу: Анализа наставних планова оквирно три факултета који образују наставнике, активности су одложене за 2024. годину. .</p>		

М. просвете: Израђена је комуникациона стратегија у сврху промоције инклузивног образовања којима се промовише инклузивно образовање.

У 2022. г. развијен је и објављен Национални извештај о инклузивном образовању за период од 2019. до 2021. год. Јавно слушање Националног извештаја о ИО за период 2019-2021. г. одржано је у Дому Народне скупштине, 23.11.2022. г.

У току 2023. г. почела је припрема трећег (тематског) Националног извештаја о ИО за 2022. г. Решењем министра основана је Радна група за израду Предлога за унапређивање правног оквира инклузивног образовања. Радна група има задатак да припреми предлог конкретних препорука за измене и допуне, односно доношење нових прописа од значаја за даље усклађивање правног оквира инклузивног образовања са потврђеним међународним уговорима и општеприхваћеним стандардима међународног права у области инклузивног образовања, као и да припреми нацрте и предлоге прописа које треба ускладити са међународним оквиром. Кључне препоруке проистекле из Националног извештаја уграђене су у Акциони план за период од 2021. до 2023. г. за спровођење Стратегије развоја образовања и васпитања у Републици Србији до 2030. г.

вир заштите и унапређења менталног здравља особа са инвалидитетом

Циљана вредност у 2023.	Остварена вредност у 2023.	Напомена
-	1	
-	-	Нема расположивих података

Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући
.	М.здравља: завршен Предлог другог Акционог плана за Програм заштите менталног здравља за период 2023 до 2024. год. који је упућен Влади на усвајање. Започето је спровођење активности из АП, претежно у делу који се односи на узраст деце и адолесцената, због трагичних околности из маја 2023. године. Спроведене су обуке за пердијатре и психологе запослене на примарном нивоу здравствене заштите. Такође, у току је реализација пројекта који спроводи Радна група за ментално здравље при Влади РС.	Усвојити Пј плана за Пј менталног : до 2024. го, на усвајањ

ИЈЗЈ Батут: Кроз информациони сервис – Сервис јавног здравља (СЈЗ), Институт за јавно здравље Србије од септембра 2021. године омогућио је унос података оболелим од ретких болести, а од 2019. унос података о деци са сметњама у развоју.

До краја 2023. године:
-У регистру деце са сметњама у развоју евидентирано је 2853 деце узраста до 18 година;
-У регистру за ретке болести евидентирани су 1864 узраста до 18 година;

Током 2022. године:
-У регистру деце са сметњама у развоју евидентирано је 850 деце узраста до 18 година;
-У регистру за ретке болести евидентирани су 353 узраста до 18 година;

Током 2021. године:
-У регистру деце са сметњама у развоју евидентирано је 188 деце узраста до 18 година;
У регистру за ретке болести евидентирано је 136 деце

Министарство здравља: извештаји НПМ (Заштитник грађана) континуирано се достављају Сектору за јавно здравље и програмску здравствену заштиту. Након анализе извештаја и достављених препорука Сектор доставља препоруке надлежним секторима за ургентно спровођење. Када је у питању забрана принудних медицинских интервенција и предузимање принудних мера у установама здравствене и социјалне заштите без сагласности лица односно поступање у истом је надлежност Здравствене инспекције.

Напомена: медицинске интервенције и предузимање потребних мера у установама социјалне заштите не могу се спроводити без присуства лекара и другог медицинског особља и без јасних индикација.

Заштитник грађана: током посета психијатријским установама уочио је да се пацијенту, пре потписивања пристанка, дају информације о његовом стању, о предложеним медицинским мерама, плану лечења, ризицима и добробити болничког лечења по његово здравље, а да пацијент који (по оцени психијатра) разуме сврху смештаја у психијатријску установу и способан је да да пристанак на смештај и сагласност на предложену медицинску меру, даје пристанак на смештај одвојено од сагласности на предложену медицинску меру, на посебним обрасцима.

У појединачним случајевима у којима је НПМ утврдио недостатке при пријему и прибављању пристанка пацијента на смештај и болничко лечење, посећеној установи упућивана је препорука да уреди процедуру пријема и поступања према лицима са менталним сметњама у свему у складу са Законом о заштити лица са менталним сметњама.

Министарство здравља: извештаји НПМ (Заштитник грађана) континуирано се достављају Сектору за јавно здравље и програмску здравствену заштиту. Након анализе извештаја и достављених препорука Сектор доставља препоруке надлежним секторима за ургентно спровођење. Када је у питању забрана принудних медицинских интервенција и предузимање принудних мера у установама

<p>М. Здравља: Формирана је радна група за имплементацију Програма за заштиту менталног здравља 2019 до 2026. и припремљен је Програм заштите менталног здравља за период 2023 до 2024. г.Тренутно су у току преговори око пројекта са Фондацијом Хемофарм за отварање 22 Центра за ментално здравље у заједници, као и за опредељење простора за Центар за ментално здравље у Крагујевцу за део града Центар. .</p>		
<p>.</p>	<p>рок за спровођење активности није истекао</p>	
<p>М. Здравља: у сарадњи са Савезом глувих и наглувих особа и МРЗБСП донет је Правилник о допунама Правилника о телесним оштећењима („Сл. гласник РС”, број 163/23). Правилником је допуњен члан који се односи на "Чуло слуха и вестибуларни апарат", тако што је утврђено виши степен телесног оштећења у висини од 80% до 90% за обострано тешко оштећење слуха преко 90% по ФС са поремећајем говора.</p> <p>У оквиру усвојених допуна, у Правилник је додата нова глава „10а Остале болести и поремећаји”, којом су утврђени проценти телесног оштећења за: урођене аномалије, генетичке поремећаје и ретке болести, као и за запаљенске реуматске болести и малигне болести – иноперабилне и/или са удаљеним метастазама и/или у терминалној фази. Степен телесног оштећења за глува лица са тешким обостраним оштећењем слуха и поремећајем говора са досадашњих 70% повећан је на 80% до 90%, што им омогућава да остваре неке од повластица које им до сада нису биле доступне, као што су: ослобођење од плаћања накнаде за путарину, плаћања пореза за употребу једног моторног возила и сл.</p> <p>Такође, увођење процента телесног оштећења за болести и поремећаје из нове главе 10а у распону од 30% до 100%, у зависности од степена функционалне онеспособљености, омогућава лицима која имају те поремећаје/болести остварење ширег спектра повластица за особе са инвалидитетом.</p> <p>У сарадњи са Републичким фондом за здравствено осигурање, а у циљу омогућавања бољег положаја особа са инвалидитетом, донет је Правилник о изменама Правилника о медицинско-техничким помагалима која се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања („Сл. гласник РС“, бр.3/23). Измене се огледају у продужењу периода издавања помагала, како за доње тако и за горње екстремитете. .</p>		
<p>М. Здравља: Настављају се активности на опремању гинеколошких амбуланти столицама које су прилагођене за особе са инвалидитетом, као и обука запослених за пружање асистенције особама са инвалидитетом при коришћењу специјализованих столица у установама где је инсталирана гинеколошка столица. .</p>		

неге особама са инвалидитетом, у складу са концептом инвалидитета заснованом на људским правима

Циљана вредност у 2023.	Остварена вредност у 2023.	Напомена
-	-	Нема расположивих података
-	-	Нема расположивих података

Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући
<p>М. Здравља: У току је израда планова за мултидисциплинарне обуке за бољу доступност особама са инвалидитетом у здравственом систему (знаковни језик, психолошка подршка, емпатични приступ и др.) Обуке ће се реализовати преко Завода и института за јавно здравље. .</p>		
<p>М. Здравља: Унапређење компетенција здравствених радника и здравствених сарадника за пружање квалитетне здравствене заштите и неге особама са инвалидитетом, у складу са концептом инвалидитета заснованом на људским правима</p> <p>Показатељ- број обука за унапређење компетенција медицинског особља за пружање квалитетне здравствене и неге за ОСИ</p> <p>Одржане су 3 припремне едукације едукатора 5 Дома здравља (Београд, Ниш, Крагујевац, Нови Сад и Нови Пазар) у делу раног препознавања евентуалних ризика у менталном здрављу младих у сарадњи са СЗО. .</p>		
<p>М. Здравља: Константно се спроводе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - активности учења знаковног језика ос стана запослених и - сарадња са тумачима за знаковни језик у установама у којима нема обучених. . 		

2020. до 2024. године,

о 2024. године

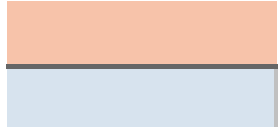
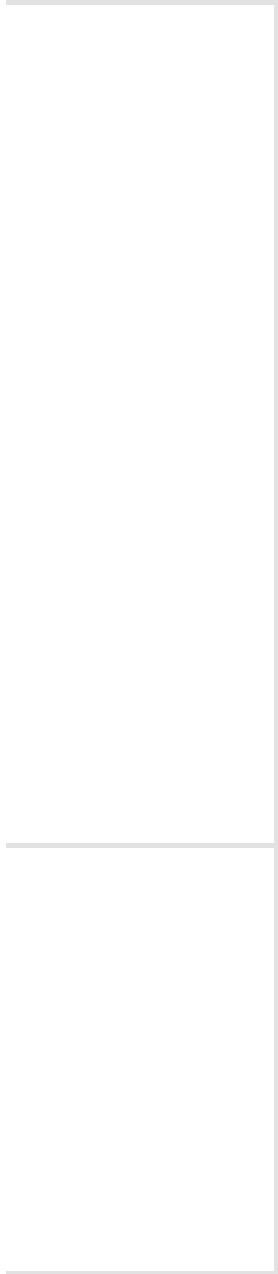
аутономије,

ког надзора због
сти.

кораци за реализацију

1 припреми, и доношењу
ог плана за
јост

активности за
е Фонда за спровођење
.П за приступачност.



затке, произилази да од
829, односно 44,98%.
које сматрају да су у
ирачких места на којима
(пр. паркинг за ОСИ...). У
ична бирачка места, али
е не може исказати
ично изборно место дало

датке, на јавним
пно 18 ОСИ, односно у
јјама. Не располаже се

0 (65,57%) има
и других јавних садржаја,
жката наведене садржине

На основу резултата
азвитка из 2022. г., у
-53,7% музеја и
-57,5%. физички
-75,6%
Такође:

коћама у кретању;
ОСИ;
у са инклузивним

макар и обременити

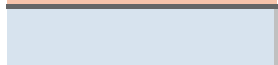
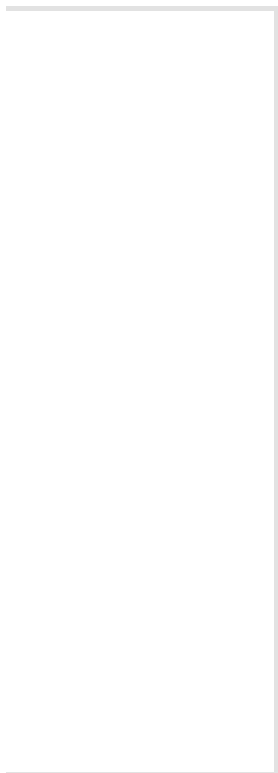
кораци за реализацију

активности за
е Фонда за спровођење
.П за приступачност.

га подршке за

шке за самостални живот

кораци за реализацију



миран савет за ОСИ. У
чији је основни или један



ему и доношење Нацрта
бити предложена
џ базе о удружењима
џе овог закона
је, након чега ће се
одатака.

џе положаја ОСИ
грамске активности
а у систему.

кораци за реализацију

м као титуларима свих

кораци за реализацију

--

Њања

--

--

--

--

чивања уз подршку

--

толовне пососбности од
хст реализује се у

тељаког права.
)22. годин, када је донето

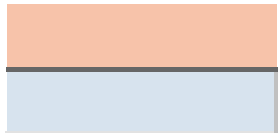
кораци за реализацију

мене и допуне
г закона којима се укида
шење пословне
и, и уводи институт
а пословне способности.

шења Закона о
и допунама Породичног
квиру започеће се са
ом активности и
модела подршке у
у за ОСИ, са посебним
а особе које се тренутно
старатељством.

активности у оквиру ове

кораци за реализацију

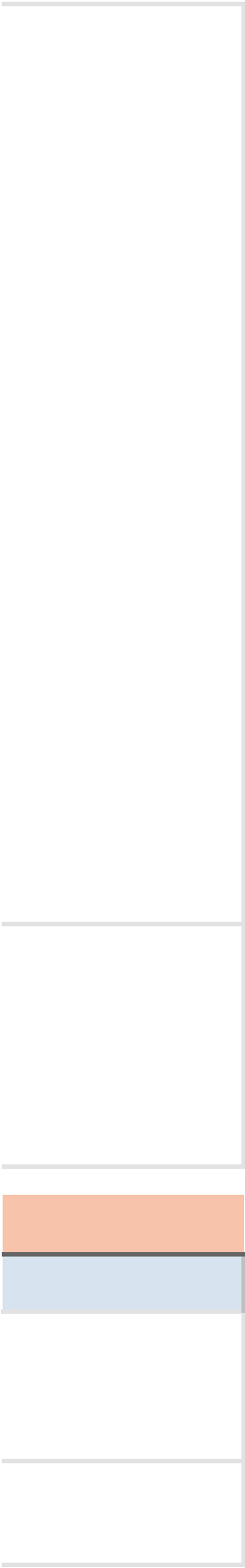


свете - 9 обука похађало
ганизовало је семинаре
тављених одговора није
азника током 2023.

--

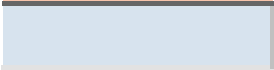
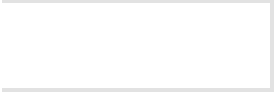
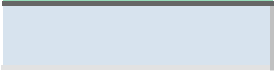
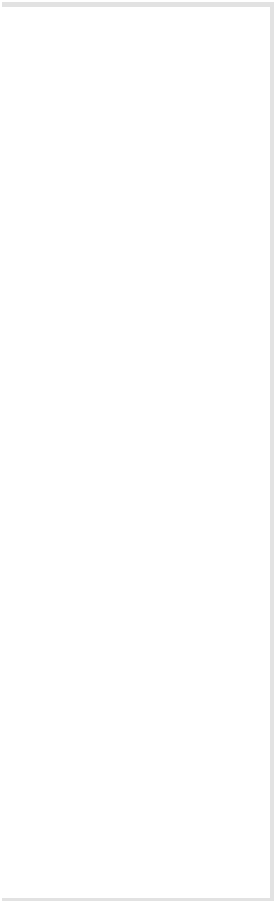
кораци за реализацију

кораци за реализацију



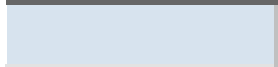
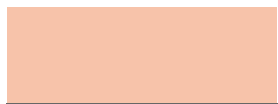
кораци за реализацију

звилник о поступању
'слуге у инцидентним
а



има, планова и прописа
лити ех анте и/или ех
ном делу односи на

представници ОСИ били
ента јавних политика
елу односе на положај
м од тих
г анализа ефеката и
ожај ОСИ.



эле за обављање
зање ОСИ. У току је
услова у току)
мера и активности проф.

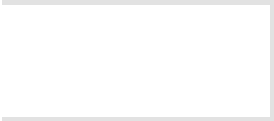
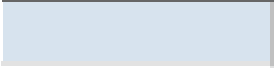
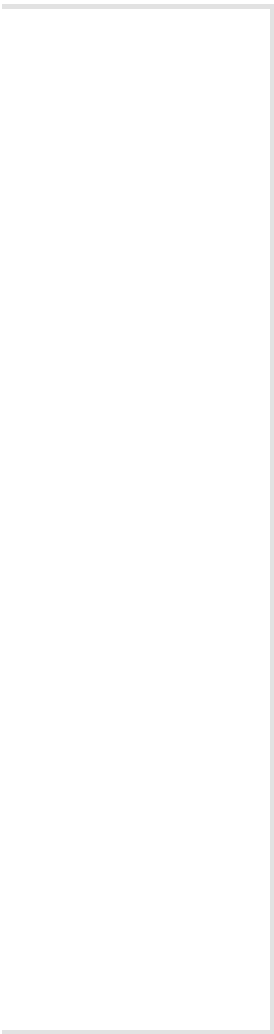
3 ОСИ остварила су 61
Два предузећа су
венције зарада за

кораци за реализацију

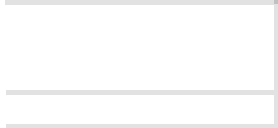
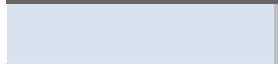
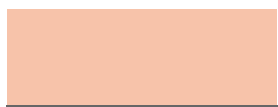
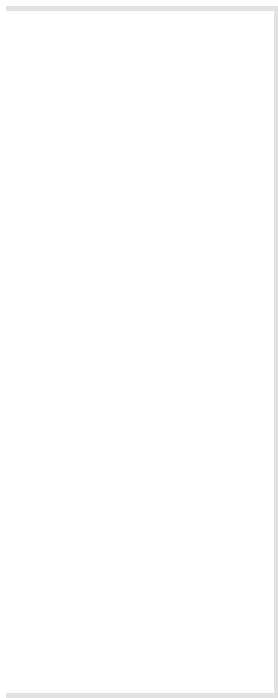


а за ученике са
2023/24. години је 3198
школама за ученике са
ника. Број ученика који
чим школама у школској
оји се образују по ИОП 1
ченика

кораци за реализацију

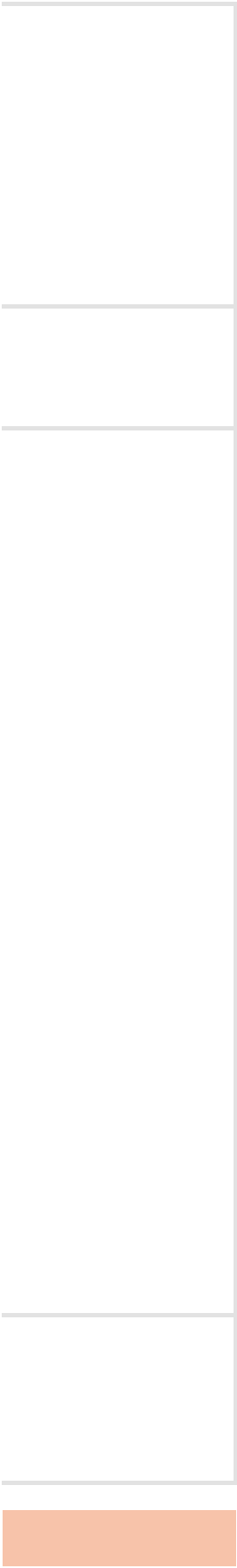


кораци за реализацију



кораци за реализацију

редлог другог Акционог
рограм заштите
здравља за период 2023
д. који је упућен Влади
е.



кораци за реализацију
